

Anna Podkowiak
 apodkowiak@liberty-bank.com
 860-402-7076 | NMLS #529133

Mówię po polsku!

**Mortgage Loans,
 Home Equity & Refinance.**

Anna provides a full spectrum of financial knowledge and ensures a simplified mortgage process, guiding her customers from application through closing.

LIBERTY BANK
 Be Community Kind.™

Member FDIC Equal Housing Lender liberty-bank.com

BIAŁY
 WHITE EAGLE
ORZEL

**GAZETA
 FREE
 BEZPŁATNA**

Polska uczciła 85. rocznicę
 wybuchu II wojny
 światowej

➔ str. 8

Po wakacjach wraca
 „Biały Orzeł Junior”.
 Sprawdźcie w środku!

➔ str. 19-22

Sportowy American
 Dream. Którym Polakom
 udało się go spełnić?

➔ str. 28-29

Aliviya Starsiak z Westfield zdobyła tytuł Polish
 Miss Massachusetts 2025

Nowa miss ukoronowana

Nie tylko uroda, ale też inteligencja i wdzięk – to są cechy, którymi musiały się wykazać kandydatki ubiegające się o tytuł Polish Miss Massachusetts 2025. Konkurs odbył się sobotę, 17 sierpnia, w Parku Piłsudskiego w Holyoke. Koronę i szarfę miss zdobyła Aliviya Starsiak z Westfield i to ona przez najbliższy rok będzie reprezentować Polskę z całego stanu na różnego rodzaju imprezach i wydarzeniach. Przyznano też tytuły Junior Polish Miss MA 2025 oraz Little Polish Miss MA 2025, które zdobyły odpowiednio Ela Kozub z Hadley i Abigail Berard z East Longmeadow.

➔ str. 12-13

Jan Wójcik

Zwyciężczynią konkursu Polish Miss Massachusetts 2025, który odbył się w sierpniu w Holyoke, została 18-letnia Aliviya Starsiak

ZAWADA INSURANCE

**ZAOSZCZĘDZIMY CI
 NA UBEZPIECZENIU**

✓ samochód ✓ biznes ✓ dom ✓ życie

131 Millbury St., Worcester, MA
508 831 0133
 www.zawadagroup.com

**Podaruj swojemu dziecku
 język ojczysty!**

Szkoła Języka Polskiego
 im. św. Jana Pawła II w Bostonie
 52 Boston St.,
 South Boston, MA 02127

Szkoła Języka Polskiego im. św. Jana Pawła II w Bostonie

Przyjmujemy dzieci w wieku od 3 do 15 lat

www.psboston.org
 polishlanguageschool@yahoo.com
617-464-2485

**NAJNIŻSZE CENY BILETÓW
 LOTNICZYCH DO POLSKI,
 Z POLSKI I NA CAŁY ŚWIAT!**

Pakiety wakacyjne (all inclusive) oraz rejsy statkiem (Cruise) na Karaiby, Bermudy, Bahamy, Hawaje, Meksyk i inne

**WYCIEZKI GRUPOWE I INDYWIDUALNE
 REZERWACJE HOTELI I WYNAJEM SAMOCHODÓW**

Wysyłka dolarów, paczek, samochodów i motocykli

ZIGGY'S TOURS 827 Dorchester Ave.,
 Dorchester, MA 02125
 Tel. 617-288-7777
 Fax 617-288-5777
 www.ziggystours.net ziggy@ziggystours.net

Dożynki

w New Britain

41. EDYCJA

SOBOTA
7 WRZEŚNIA
10 am – 10 pm

Dożynkowa msza św. o **11 rano**

Polanka „Sokołów” – Falcon Field
731 Farmington Ave., New Britain, CT

- Występy artystyczne
 - Polska kuchnia
- Polskie piwo i full bar
 - Muzyka na żywo
- Prezentacja stypendiów

WSTĘP WOLNY

Parking: **\$10** od samochodu

Wynajem stoisk

info: **860-491-4910**

Kontynuujmy tę piękną tradycję!

*Tradycja
dobrego smaku*

Wysokiej jakości
wyroby wędliniarskie
wyrabiane według
tradycyjnej
polskiej receptury,
najlepsze na grilla

Grilluj ze smakiem!

895 Meadow Street
Chicopee, MA 01013
Tel. 413-594-8768

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Początek września oznacza, że w polskich szkołach w USA zabrzmiał lub wkrótce zabrmi pierwszy dzwonek. Tysiące polonijnych dzieci zasiądzie w szkolnych ławkach, by poznać język, historię i kulturę kraju swoich przodków, który w większości znają jedynie z opowiadań lub krótkich, wakacyjnych pobytów. Wspierać będą ich w tym zarówno nauczyciele, jak i rodzice. Dla jednych i drugich to spore wyzwanie. Rodzicom nie raz niełatwo jest podjąć logistykę związaną z koniecznością dowiezienia i odebrania dziecka z polskiej szkoły, często oznacza to poświęcenie więcej niż pół dnia, w zależności od tego, jak daleką drogę trzeba pokonać. Dnia, który przecież można by spędzić na plaży, w kinie czy na domowych porządkach, na które w ciągu tygodnia zawsze brakuje czasu. Wiem coś o tym z własnego doświadczenia, jako ojciec dwóch córek, z których jedna niedawno skończyła, a druga zaczęła polonijną edukację. Nauczyciele stają natomiast przed dylematem nie tylko jak skutecznie przekazać wiedzę o Polsce dzieciom urodzonym już tutaj, w Ameryce, dla których angielski jest pierwszym językiem, ale też jak sprawić, żeby sposób jej przekazania był atrakcyjny. Ale wszystkich łączy wspólny cel, jakim jest wychowanie młodego pokolenia w duchu patriotyzmu i sprawienie, by mimo dorastania w obcym kraju ich więź z Polską była silna. I chciałbym wierzyć w to, że nikt nie ma wątpliwości, że jest to cel warty poświęceń. Polskie sobotnie szkoły za granicą odgrywają kluczową rolę w podtrzymaniu języka, kultury i tożsamości na-

rodowej wśród dzieci. A jednak często mierzą się z wieloma problemami. Po- cząwszy od zbyt małych funduszy, przez brak wykwalifikowanej kadry, po niedostępność materiałów edukacyjnych i pod- ręczników dostosowanych do tutejszych realiów. Jestem pełen podziwu dla zaangażowania i poświęcenia osób, które stawiają czoła tym problemom i sprawiają, że polskie szkoły nie tylko wciąż istnieją, ale naprawdę prężnie działają, niejedno- krotnie stając się nie tylko miejscem, w którym uczą się nasze dzieci, ale też oś- rodkiem skupiającym i integrującym lokalną Polonię, prawdziwą ostoją polonij- nego życia w danej społeczności. Z jednej strony – właśnie takich osób nam trzeba, nie tylko w szkołach. Osób, które nie szczędzą sił ani czasu, aby możliwe było utrzymanie i przekazanie dalej naszego polskiego dziedzictwa. Z drugiej strony – czy to powinno wymagać aż takiego wysiłku, aż takich poświęceń? Przecież efekty ich działań przekładają się na korzyści dla nas wszystkich. Czy byłaby Polonia w USA bez swoich szkół, parafii, organizacji, klubów? Bez miejsc i wydarzeń, podczas których możemy celebrować naszą kulturę i tradycję? A jednak żeby to trwało, trzeba czegoś więcej niż choćby nie wiem jak zdolnych i zaangażowanych, ale jednak nielicznych osób. Dlatego życząc wszystkim uczniom i nauczycielom powodzenia w no- wym roku szkolnym mam też nadzieję, że ten symboliczny pierwszy dzwonek nie okaże się ostatnim... nie tyle dla polonij- nych szkół, ale dla nas – jako grupy iden- tyfikującej się jako Polonia.

PLUS, MINUS

POLSKIE FIRMY

Jak podaje „Puls Biznesu”, w zeszłym roku zagraniczne inwestycje polskich firm osiągnęły rekordową wartość 43.7 miliardów PLN (ponad 10 miliardów dolarów), co stanowi wzrost o 64% w porównaniu z rokiem poprzednim i wzrost o 228% w porównaniu z rokiem 2021.

RADOSŁAW SIKORSKI

W wywiadzie dla Financial Times Sikorski stwierdził, że Polska i inne kraje graniczące z Ukra- iną są zobowiązane zestrzeliwać rosyjskie pociski zanim przekroczą ich granice. Wg eksper- tów grozi to wciągnięciem NATO w wojnę. MSZ zareagowało, nazywając te słowa „prywatną opinią”, ale czy można mówić o takiej, gdy padają publicznie z ust szefa dyplomacji?

KURSY WALUT:

1 USD = 3.87 PLN | 1 PLN = 0.26 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Publisher & Managing Partner

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Editor-in-Chief & Managing Partner

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka, Anna Miler, Tomasz Ryzner, Marcin Żurawicz

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder

HR Manager: Alicja Dębek

Sales Support Coordinator: Maria Sołtys

Circulation Manager: Anna Górecka

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski

Advertising: Helena Boczoń, Michał Chełmiński

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. Polonia i Polacy za Granicą 2023 ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów

Projekt „Polska platforma medialna USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Uwaga: Projekt jest obsługiwany na licencji Creative Commons Użycie autorskie 4.0 Międzynarodowe. Pełna prawa zastrzeżone na rzecz Fundacji Wolność i Demokracja. Utwór powstaje w ramach dofinansowania przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów, a od 1 lipca 2024 roku Ministerstwa Spraw Zagranicznych, zadanie w zakresie inicjatywy Polonia i Polacy za granicą w 2023 roku. Zastrzeżenie nie oznacza wyłączenia prawa, pod warunkiem zachowania w/w informacji o istniejącej licencji i posiadaczach praw.

Tam DOM Twój, gdzie serce Twoje!
 Profesjonalna i rzetelna obsługa transakcji.
 Boston. Southeast. Metrowest.

Teraz KUPNO i SPRZEDAŻ
 nieruchomości na CAPE COD

34 French Ave, Braintree
 Sprzedany \$40,000
 ponad cenę wywoławczą

Ania Karam
 Realtor® Mobile: (781) 708-2934

KUPNO
SPRZEDAŻ
WYNAJEM

DOMY
 MIESZKANIA
 DZIAŁKI
 OBIEKTY
 KOMERCYJNE

Ekspertyza, praktyka i autentyczność
 poparte wieloletnim doświadczeniem
 na rynku nieruchomości i finansów.

Nie działamy szablonowo, opieramy
 się na indywidualnym podejściu do
 klienta.

792 Southern Artery, Suite A, Quincy, MA 02169

tel. 617-905-2375
 e-mail: eva.o@advanta-re.com
www.AdvantaRealEstate.com

Eva Olszewski
 Broker/Owner
 Notariusz

EDITH PALEY
 REALTOR

WILLIAM RAVEIS

Jesteś zainteresowany kupnem lub sprzedażą
 domu? Jeśli tak, będziesz potrzebować
 doświadczonego agenta u swojego boku.

Edyta Paley

✉ EDITH.PALEY@GMAIL.COM
 📞 508.344.2626
 ❤️ EDITHYOURREALTOR.COM

Władysław Kosiniak-Kamysz spotkał się szefem Pentagonu

Szef MON w Waszyngtonie

 www.gov.pl

Współpraca przemysłów USA i Polski była najważniejszym punktem rozmowy wicepremiera Władysława Kosiniaka-Kamysza, szefa MON, z Lloydem Austinem, szefem Pentagonu. Spotkanie odbyło się w Waszyngtonie.

– Pieniądze z rekordowego budżetu na obronność wydamy na realizację zawartych już umów, a także m.in. na rozwój wojsk bezzałogowych we wszystkich domenach – powiedział PAP wicepremier, podkreślając, że w uzgodnionym przez rząd planie wydatków znalazło się prawie 30 mld zł więcej niż w rekordowym roku ubiegłym i 50 mld więcej niż rok wcześniej.

– Najważniejszy punkt mojej rozmowy z sekretarzem Austinem to wymiana doświadczeń gospodarczych, tworzenie kon-

Władysław Kosiniak-Kamysz i Lloyd Austin omawiali współpracę Polski i USA

sorcjów między przemysłem amerykańskim i firmami polskimi. To się udaje. Przykładem kontrakt zawarty 12 sierpnia na produkcję 48 wyrzutni Patriot przez Hutę Stalowa Wola – mówił polski minister.

Lloyd Austin podkreślił, że rozwijając zdolności obronne i wspierając Ukrainę, Polska służy jako przykład dla Europy i reszty świata. – Polska zawsze rozumiała, że wojna z wyboru Putina stanowi zagrożenie dla całego porządku światowego – powiedział szef Pentagonu.

Dziękował także Polsce za „wybitne przywództwo” w sprawie logistycznego i wojskowego wsparcia dla Ukrainy oraz wicepremierowi za przewodzenie międzynarodowej koalicji państw wzmacniających zdolności pancerne Ukrainy.

 TOM

Polskie siły powietrzne otrzymały myśliwiec F-35A

Pierwszy Husarz dla Polski

 gov.pl

W zakładach koncernu Lockheed Martin w Ft. Worth w Teksasie zaprezentowano i symbolicznie przekazano polskim siłom powietrznym F-35A, pierwszy myśliwiec wielozadaniowy. W uroczystości brali udział przedstawiciele MON.

Maszyna – która jak pozostałe 31 F-35 w polskiej służbie, będzie nosiła nazwę „Husarz” – trafi w grudniu do bazy lotniczej Ebbing w stanie Arkansas, gdzie rozpoczną się szkolenia polskich pilotów. Jak podkreślali Cezary Tomczyk i Paweł Bejda, wiceszefowie MON, F-35 to najlepszy na świecie myśliwiec wielozadaniowy, którego „Putin może nam zazdrościć”.

– To jest samolot, który ma ogromną przewagę w walce powietrznej. Dużo dalej

„widzi” i jest dużo mniej widoczny niż inne maszyny na świecie, używane przez nam wrogie kraje – powiedział Bejda.

– Polska jest jedynym krajem na świecie, który ma jednocześnie wspólne granice z Rosją, Białorusią i Ukrainą. Aby utrzymać je bez zmian, potrzebujemy najlepszego sprzętu, najlepszych możliwości i najlepszych przyjaciół. I – jak często mówią moi amerykańscy przyjaciele: „Prawdziwy przyjaciel to ten, który przychodzi, gdy reszta świata odchodzi” – zaznaczył Cezary Tomczyk.

Podpisana w 2020 r. umowa przewiduje dostarczenie Polsce w najbliższych latach 32 myśliwców z pakietem szkoleniowym i uzbrojeniem za łączną cenę 4.6 mld dol.

 TOM

– Prawdziwy przyjaciel to ten, który przychodzi, gdy reszta świata odchodzi – mówił w Fort Worth wiceminister Cezary Tomczyk

WYSYŁAMY DO POLSKI:

▪ KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
▪ ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

Agata Kornhauser-Duda spotkała się z Polakami we Lwowie

Pierwsza dama na Ukrainie

Agata Kornhauser-Duda, żona prezydenta RP, spotkała się z przedstawicielami organizacji polskich z obwodu charkowskiego i lwowskiego w Ukrainie. Spotkanie odbyło się w Kurii Archidiecezji Lwowskiej. Pierwszą Damę powitali: przedstawiciel Kurii

ks. Prałat Piotr Brzeski, rektor Wyższego Seminarium Duchownego i ks. Andrzej Piekańca, dyrektor Caritasu Archidiecezji Lwowskiej, konsul generalny RP w Charkowie Piotr Stachańczyk, zastępca konsula generalnego RP we Lwowie Tomasz Kowal.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Szkoły Podstawowej w Łanowicach oraz działającego w tej miejscowości Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej, przedstawiciele Klubu im. H. Sienkiewicza w Energodarze, Siostry Albertynki, które niosą pomoc najbardziej potrzebującym mieszkańcom Ukrainy.

– Zdaję sobie sprawę, że Państwa działalność została mocno zdeterminowana przez trwający konflikt zbrojny. Dziękuję, że pomimo tych trudnych okoliczności kontynuują Państwo pracę na rzecz przekazywania wiedzy o Polsce i nauczania polskiego języka. Chcę dzisiaj wyrazić solidarność ze wszystkimi Polakami, których agresja rosyjska dotknęła osobiście, którzy stracili domy i bliskie osoby – podkreśliła małżonka prezydenta RP.

Wizyta Pierwszej Damy odbyła się w ramach akcji „Pomoc Polakom na Wschodzie”. Była to piąta wizyta małżonki prezydenta RP w Ukrainie od wybuchu wojny.

 TOM

Agata Kornhauser-Duda spotkała się z przedstawicielami organizacji polskich z obwodu charkowskiego i lwowskiego

 prezydent.pl

Niemcy złożyły propozycję w sprawie zadośćuczynień dla ofiar III Rzeszy

Polska nie rezygnuje z odszkodowań

– Wśród priorytetów w kwestii zadośćuczynienia od Niemiec jest możliwe szybkie rozstrzygnięcie sprawy odszkodowań dla żyjących ofiar III Rzeszy – podkreślił Krzysztof Ruchniewicz, pełnomocnik rządu ds. współpracy polsko-niemieckiej.

Ruchniewicz zaznaczył w rozmowie z dziennikarzami, że podczas lipcowych polsko-niemieckich konsultacji przygotowano szereg propozycji dotyczących

tego, jak mają wyglądać w przyszłości relacje między tymi krajami.

Jak podkreślił, jest poruszanych „kilka propozycji”, w tym dotyczących zadośćuczynienia dla jeszcze żyjących ofiar III Rzeszy. Pytany o odszkodowania i reparacje stwierdził, że to problem zobowiązań między państwami, a odszkodowań – między państwem i obywatelem.

– Polska w 1953 roku zrezygnowała z pobierania reparacji od Niemiec, natomiast nigdy nie zrezygnowała z ubiega-

nia się o odszkodowania dla swoich obywateli – zaznaczył pełnomocnik rządu, informując, że trwają dyskusje, negocjacje, a strona niemiecka zgłosiła w tej sprawie propozycję.

Fundacja Polsko-Niemieckie Pojednanie oszacowała, że jest od 60 do 80 tys. jeszcze żyjących ofiar III Rzeszy. Dane dotyczące liczby osób, które miałyby skorzystać z odszkodowań, Fundacja dostarczyła już MSZ.

 TOM

Nowa ekranizacja powieści Brunona Schulza ma 76 minut

Polski akcent w Wenecji

 IMDb

Za reżyserię „Sanatorium pod Klepsydrą” odpowiadają bracia Stephen i Timothy Quay

Podczas 81. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego w Wenecji odbyła się premiera „Sanatorium pod Klepsydrą”, ekranizacji powieści Brunona Schulza. Film Braci Quay pokazano w prestiżowym konkursie Giornate degli Autori (pol. Dni Autorów).

Nowy film braci Quay to trwająca 76 minut animacja lalkowa z elementami filmu aktorskiego. Oparty jest na opowiadaniach ze zbioru „Sanatorium pod Klepsydrą” wydanego w 1937 roku w Warszawie. Ekranizacja prozy Brunona Schulza jest koprodukcją brytyjsko-polsko-niemiecką.

Film powstał w języku polskim. W rolach głównych wystąpili: Tadeusz Janiszewski, Wioletta Kopańska, Andrzej Kłak, a zdjęcia wykonał Bartosz Bieniek. Zdjęcia części aktorskiej były realizowane w Polsce. Jedną z producentek filmu jest Izabella Kiszka-Hoflik, a koprodukcją go Instytut Adama Mickiewicza

„Sanatorium pod Klepsydrą” powalczy w konkursie z 9 innymi produkcjami o oficjalne nagrody.

Bracia Quay to duet reżyserski braci Stephena i Timothy'ego. Urodzili się w USA, studiowali w Philadelphia College of Art, a później w Londynie w Royal College of Art. W 1980 roku wraz z kolegą Keithem Griffithsem założyli Atelier Koninck, własne studio filmowe. Od tego czasu zdobyli liczne międzynarodowe wyróżnienia. Jednym z ich najbardziej uznanych dzieł jest, także inspirowana twórczością Schulza, „Ulica krokodyli” (1986).

W samym konkursie głównym filmy ocenia jury pod przewodnictwem Isabelle Huppert. W gronie jurorów znajduje się m.in. Agnieszka Holland. Podczas festiwalu przyznany zostanie Złoty Lew za całokształt twórczości. Jego laureatką będzie Sigourney Weaver. Laureata Złotego Lwa poznamy 7 września.

 TOM

85 lat temu Niemcy zaatakowały Polskę. Pierwsze były Wieluń i Westerplatte

„Nigdy więcej samotności”

 prezydent.pl

W Wieluniu i na Westerplatte odbyły się główne uroczystości upamiętniające wybuch II wojny światowej. W „polskiej Guernice” obecny był Andrzej Duda, prezydent RP, w Gdańsku cześć polskim żołnierzom oddał premier Donald Tusk. Był jednym z pierwszych polskich miast zbombardowanych 1 września 1939 roku. Wczesnym rankiem Niemcy przeprowadzili atak lotniczy na 16-tysięczną wówczas, nie mającą żadnego znaczenia militarnego, miejscowość, na którą rzucili 380 bomb o łącznej wadze 46 ton. Położony między Częstochową a Łodzią Wieluń został niemal całkowicie zniszczony.

Rankiem 1 września 2024 roku, 85 lat po tamtych wydarzeniach, w mieście zażyły syreny, następnie 12 razy zabrzmiał dzwon, który symbolicznie upamiętnił śmierć 1200 mieszkańców. – Wojnę toczą żołnierze, ale brutalny, zmasowany atak na śpiących, nieuzbrojonych ludzi, na kobiety i dzieci, na niebroniące się i niebronione miasto zawsze w historii uważany był za akt absolutnego barbarzyństwa – podkreślał w swym wystąpieniu prezydent Polski.

160 polskich miast

– W pierwszych dniach wojny bombardowano 160 polskich miast – miejsc, w których ludzie po prostu żyli, nie służyli w wojsku. Bombardowano ich, by to życie zniszczyć, żeby ich zabić, unicestwić, zstraszyć, by ich zniewolić – mówił An-

drzej Duda. – Polska stanęła, sprzeciwiła się i walczyła od pierwszego dnia wojny. Patrzymy dzisiaj na tę historię i wspomniamy ją z wielkim bólem – podkreślił.

Prezydent zwrócił uwagę, że gdyby Polska była wówczas gotowa, zabezpieczona, to pewnie nie doszłoby do ataku. – Z II wojny światowej wyciągamy lekcję: nigdy więcej nie możemy sobie pozwolić na to, by być bezbronnymi, kiedy obok nas rodzi się czy odradza imperializm – akcentował prezydent.

Wskazał, że II RP nie miała dostatecznie wyposażonych sił zbrojnych, a tylko bohaterstwa polskiemu żołnierzowi nie brakowało. – Musimy z tego wyciągnąć wnioski i wyciągamy je. I tego samego oczekujemy od naszych zachodnich aliantów, którzy wtedy, choć zgodnie z zawartymi z nami umowami międzynarodowymi wypowiedzieli wojnę Niemcom, to jednak nie przyszli nam z pomocą – zaznaczył Andrzej Duda.

Ponad 6 bilionów złotych

– Pytają nas, czy Polacy wybaczyli Niemcom. Jesteśmy narodem chrześcijańskim, obowiązkiem jest wybaczenie. W istocie wybaczyliśmy, choć pamiętamy. Ból jest. Cały czas są jeszcze dziesiątki tysięcy tych, którzy osobiście zostali skrzywdzeni przez Niemców – powiedział Andrzej Duda.

Dodał, że wina została przyznana, już wielokrotnie przedstawiciele RFN, z prezydentem Niemiec na czele, skłaniali głowę wobec ofiar niemieckich mordów w Polsce i prosili o wybaczenie. – Ale wy-

– Nie możemy być bezbronnymi, kiedy obok nas rodzi się imperializm – podkreślał w Wieluniu prezydent Andrzej Duda

baczenie i uznanie winy to jedno, a zadośćuczynienie za szkody to drugie. I ta sprawa cały czas jeszcze nie jest załatwiona – podkreślił.

Zwrócił uwagę, że polskie straty są szacowane na ponad 6 bilionów 200 mln zł. – W większości ta kwota to strata dorobku, który dla Rzeczypospolitej dałoby te ponad 5 mln ludzi zamordowanych. Za te policzalne straty zadośćuczynienie nie tylko jest możliwe, ale jest należne. I my, Polacy, go oczekujemy – ocenił.

7 dni męstwa i poświęcenia

1 września 1939 roku o godzinie 4:48 niemiecki pancernik Schleswig-Holstein rozpoczął ostrzał Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte, co stało się symbolicznym początkiem II wojny światowej. Niespełna 200 polskich żołnierzy wytrzymało na posterunku 7 dni. Obrona niewielkiego cypla stała się nie tylko symbolem polskiego oporu.

– Jesteśmy tutaj, by oddać hołd bohaterom, którzy bronili naszej ojczyzny, i aby przypomnieć światu o ich poświęceniu – powiedział Donald Tusk. Premier wspominał postać majora Henryka Sucharskiego, dowódcy obrony Westerplatte, oraz innych żołnierzy, którzy mimo miażdżącej przewagi wroga wykazali się niesamowitym męstwem i poświęceniem. – Bez bohaterów, takich jak oni, żaden naród nie przetrwa – dodał szef rządu.

Nigdy więcej samotności

Podczas uroczystości Donald Tusk podkreślił, że Polska wyciągnęła wnioski z tragicznych wydarzeń i rozwija jedną z najnowocześniejszych armii w Europie, by już nigdy więcej nie musiała stawiać czoła wrogowi w osamotnieniu.

Premier przypomniał, że lekcja płynąca z Westerplatte i II wojny światowej nie jest abstrakcją, ale żywą historią. – Nie możemy pozwolić sobie na izolację, musimy działać wspólnie, zarówno w ramach NATO, jak i w ramach zjednoczonej Europy – mówił premier.

– Dzisiaj musimy powiedzieć: nigdy więcej samotności. Nie może już tak więcej być w historii, że Polska będzie samotnie stawiała czoła agresji. Nigdy więcej samotności – to nasze zobowiązanie, by trwale budować Sojusz Północnoatlantycki i jednoczyć Europę także na rzecz obrony naszej ojczyzny i naszej cywilizacji – zaznaczył szef rządu.

Uroczystości na Westerplatte zakończyły się złożeniem wieńców pod Pomnikiem Obrońców Wybrzeża, gdzie oddano hołd wszystkim, którzy walczyli i zginęli za wolność i niepodległość Polski.

– Pamięć o bohaterach to fundament naszej przyszłości, który przypomina nam o naszej odpowiedzialności za losy ojczyzny – podsumował Donald Tusk.

– Nigdy więcej samotności – mówił na Westerplatte premier Donald Tusk (z prawej)

Wystawa pt. „W Ameryce _In America. Polskie Ślady” prezentowana w stolicy Podkarpacia

Z Ameryki do Rzeszowa

📷 Piotr Piech/Galeria Fotografii Miasta Rzeszowa

Tajemnicze zdjęcia Polaków zrobione w Stanach Zjednoczonych trafiły do Krzysztofa Neuberga trochę przypadkiem. Przez wiele miesięcy prowadził fotograficzne śledztwo, aby odkryć, kto jest autorem zdjęć wykonanych prawie 80 lat temu. Do zdjęcia pozują uśmiechnięte dzieci. Prawdopodobnie są wakacje, a one bawią się w najlepsze. Kim są te dzieci? Tego pewnie nigdy się nie dowiemy. Ale wiemy, kto i kiedy mógł je sfotografować.

Zapomniane w szufladzie

Krzysztof Neuberg nigdy w Ameryce nie był i myśli, że raczej do tego nie dojdzie. Ale dawno temu w wyniku kolekcjonerskiej transakcji kupił albumy z negatywami, wykonanymi właśnie tam. – I utknęły one w mojej przepastnej szufladzie, z innymi szpargałami fotograficznymi, na długie lata – mówi pan Krzysztof.

Aż w którymś momencie dały o sobie znać. – Czasem to przedmioty nas wybierają i mają wobec nas swoje plany – uważa pan Krzysztof. Jak to się stało? Prozaicznie. Szuflada się zacięła. – Musiałem z niej wszystko wyciągnąć – twierdzi. Gdy przeglądał uważnie albumy z negatywami, okazało się, że zawierają fotografie rodaków w Ameryce podczas różnych ważnych uroczystości.

Jednak nie wiadomo było ani kto jest na tych zdjęciach, ani kto je wykonał. Pan Krzysztof zaczął więc fotograficzne śledztwo. – To była fascynująca rzecz, analizowanie na podstawie detali takich starych zdjęć – wspomina.

W śledztwie pomógł Piotr Piech, dyrektor Galerii Fotografii Miasta Rzeszowa.

Razem z panem Krzysztofem próbowali nawiązać kontakt z różnymi instytucjami w Stanach. Rezultat był jednak mizerny. – Duże nadzieje wiązaliśmy z artykułem redaktora Jerzego Wróbla „Zagadki starych negatywów”, który ukazał się w „Białym Orle”. Były do niego dołączone zdjęcia z prośbą do czytelników, aby pomogli w identyfikacji miejsc i osób – wspominał pan Krzysztof.

Rozwiązanie zagadki jednak leżało gdzieś indziej. Kluczem była wąsko przyścięta karteczka w jednym z albumów. Zapisana charakterystycznym, ozdobnym pismem, zawierająca podpis. Na jednym z negatywów widniały inicjały L.B. Tą samą ręką napisano też numerki albumów. Był to podpis Leopolda Karola Babireckiego. Ale kim on był?

Fotograficzne śledztwo

– Nic mi to nazwisko nie mówiło, więc sięgnąłem do wszechwiedzącego internetu. Pojawiła się ścieżka, która zaprowadziła mnie do Instytutu im. Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku – opowiadał kolekcjoner. Postanowił więc do Instytutu napisać e-mail. W jego archiwum znajdowały się dwa portrety Leopolda i dokumenty z okresu działalności związkowej. Bo okazało się, że był on znanym działaczem polonijnym, komisarzem III Okręgu Związku Narodowego Polskiego w Nowym Jorku. Urodził się w 1906 roku, a zmarł w 2001 roku.

Pan Krzysztof zamówił kilka skanów. Na jednym z pism Leopold zaprasza innego działacza na wielkanocną święconkę. I to na tym dokumencie pan Krzysztof znalazł pewien odręczny podpis.

📷 Grzegorz Bukała

Na wystawie prezentowane są zdjęcia Polaków w Ameryce pochodzące z pierwszej połowy XX wieku

Na zdjęciu (pierwszy z prawej) Krzysztof Neuberg podczas wernisażu wystawy „W Ameryce_In America. Polskie Ślady” w Rzeszowie

– Jak go zobaczyłem, to krzyknąłem: Ameryka! Bo to był ten sam podpis i to samo zdobienie tych liter i cyferki. Według mnie te albumy kiedyś musiały do niego należeć. Kto by sygnował zdjęcie nie-swoim inicjałem? – nie ma wątpliwości pan Krzysztof. – Zapewne Babirecki był też autorem zdecydowanej większości albumowych zdjęć – podsumowuje swoje poszukiwania Krzysztof Neuberg.

W sierpniu zdjęcia zrobione w pierwszej połowie XX w. w Ameryce zostały pokazane w Rzeszowie w miejskiej galerii. Kolekcjoner poprawił jakość techniczną fotografii, a w pewnych przypadkach zmienił proporcje kadru.

Wystawa w Rzeszowie

Wystawa została podzielona na kilka grup tematycznych. Pierwsza seria zdjęć pokazuje przyjazd grupy osób do Greenport na wyspie Long Island, prawdopodobnie na spotkanie związkowe. W piękny, słoneczny dzień osoby pozują na stacji kolejowej, gdzie obecnie znajduje się muzeum morskie. Druga grupa zdjęć to urokliwa seria z pobytu tam dwóch rodzin z dziećmi podczas wypoczynku. Są też zdjęcia ukazujące zawody sportowe, a dokładnie konkurencję skoków wzwyż.

Jedną z ciekawszych serii jest wesele niezidentyfikowanej pary. Co ciekawe, dwie panie wyglądają jak panny młode. Która tego dnia wychodziła za mąż? W budynku znajduje się płaskorzeźba dowódcy wojskowego, a nad drzwiami znajduje się biały orzeł ze wstęgą.

Są też fotografie z uroczystego balu związkowców w 1943 roku. Jak udało się ustalić tę datę? – Kluczem do rozwiązania zagadki była karteczka, która tam leży pod stołem. Przybliżyłem i przeczytałem, że jest na niej napisana właśnie ta data. Prawdopodobnie jest to program uroczystości. Widać tam też, że tego dnia zagrał zespół Moniuszko – opowiada pan Krzysztof. Ostatnia część wystawy to pozowana sesja.

I choć pan Krzysztof ustalił większość lokalizacji, gdzie wykonano zdjęcia, to wystawa wciąż zawiera wiele niewiadomych. Kim są ci ludzie? Jak znaleźli się w tym miejscu? Co się z nimi stało? – Na wiele tych pytań nie udało się odpowiedzieć – przyznaje Krzysztof Neuberg. Ma ona więc charakter otwarty. – Coś odkrywamy, to trzeba będzie dodać. Ta wystawa będzie żyła – ma nadzieję jej kustosz.

Większości z fotografowanych już z nami nie ma. – Może te dzieci ze zdjęć żyją sobie w New Jersey jako 90-latkowie i nawet nie przypuszczają, że w Rzeszowie wiszą na ścianach ich zdjęcia – zastanawia się pan Krzysztof.

Artykuł na temat tej kolekcji zdjęć został opublikowany na łamach marcowego wydania gazety „Biały Orzeł”. Jest też dostępny na naszym portalu: www.bialy-orzel24.com/zagadki-starych-negatywow/, gdzie można zobaczyć również część zdjęć. Jeśli ktoś chciałby jakieś informacje na temat tych fotografii lub osób i miejsc na nich uwiecznionych, prosimy o kontakt z redakcją.

📷 KINGA DERENIOWSKA

W OBIEKTYWIE

↓ MUNCIE, IN – 11-17 sierpnia

KG w NY

Reprezentanci Polski w sportach lotniczych wracają z Mistrzostw Świata FAI Modeli Latających na Uwięzi, które odbyły się w USA, z kilkoma medalami w konkurencjach indywidualnych i zespołowych.

↓ MANHATTAN, NY – 13 sierpnia

KG w NY

W polskim konsulacie z udziałem konsula generalnego RP Mateusza Sakowicza oraz przedstawicieli strony ukraińskiej odbyła się prezentacja książki „Wartime Posters” poświęconej wojnie w Ukrainie.

↓ LINDEN, NJ – 18 sierpnia

KG w NY

W parafii św. Teresy od Dzieciątka Jezus odbył się doroczny piknik, w którym udział wzięli m.in. przedstawiciele Polsko-Słowiańskiej Federalnej Unii Kredytowej, będącej też jednym ze sponsorów festiwalu.

↓ NILES, IL – 18 sierpnia

KG w Chicago

Uroczyste obchody Świąta Wojska Polskiego, w których wzięła udział chicagowska Polonia, odbyły się m.in. pod pomnikiem katyńskim na Cmentarzu na Wzgórzu Najświętszej Maryi Panny – Maryhill Catholic Cemetery.

↓ WARREN, MI – 24 sierpnia

Polish Weekly – Alicja Karlic

Ulicami Warren przeszła doroczna Polska Parada, zorganizowana przez Kongres Polonii Amerykańskiej w Michigan. Na jej czele jako Wielki Marszałek maszerował Doug Podell ze stacji radiowej Detroit WLLZ.

↓ LOS ANGELES, CA – 27 sierpnia

Los Angeles Football Club

Mateusz Bogusz reprezentujący na co dzień Los Angeles Football Club został powołany do reprezentacji Polski w piłce nożnej. Zawodnik ma 23 lata i pochodzi z Rudy Śląskiej. Gra na pozycji pomocnika.

↓ WASZYNGTON, DC – 28 sierpnia

Ambasada RP

W ambasadzie RP w Waszyngtonie gościł pochodzący z Krakowa ocalały z Holocaustu Allan J. Hall z żoną Lori Gold, którzy podzielili się swoim świadectwem z Chargé d'Affaires Adamem Krzywosądzkim.

↓ SIMI VALLEY, CA – 29 sierpnia

KG w Los Angeles

W Ronald Reagan Presidential Library zaprezentowano wystawę pt. „Papież i Prezydent: Niesienie Świata Nadziei”. Otwarcie wystawy było połączone z odsłonięciem rzeźby św. Jana Pawła II autorstwa Gordona Kray.

↓ CHARLOTTESVILLE, VA – 30 sierpnia

Ambasada RP

Stowarzyszenie Polskich Studentów na University of Virginia zorganizowało prelekcję na temat Powstania Warszawskiego. Wśród mówców był m.in. konsul honorowy RP w Płn. Karolinie M. Fountain.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

Spotkanie w polonijnym gronie pełne tradycji i zabawy

Polski Festyn w Salem

 facebook.com/st.JohnPaulIIofDivineMercy

W niedzielę, 25 sierpnia, w Salem odbył się Polski Festiwal zorganizowany przez Sanktuarium św. Jana Pawła II Bożego Miłosierdzia.

Podczas pikniku można było skosztować smacznych potraw polskiej kuchni, dostępne były też domowe wypieki, które cieszyły się sporą popularnością wśród uczestników, oraz polskie piwo.

Emocji uczestnikom festiwalu dostarczyło kilka loterii z atrakcyjnymi nagrodami, m.in. tysiącem dolarów oraz ekspresem do kawy wartym 1,500 dolarów. Zadbano też o rozrywkę dla dzieci w postaci m.in. dmuchanego zamku i malowania twarzy.

O oprawę muzyczną wydarzenia zadbał Daniel Band.

Rhode Island Polonia Scholarship Foundation wspiera polonijną młodzież

Stypendia dla absolwentów

 Joseph Chrostowski

W maju tego roku Rhode Island Polonia Scholarship Foundation przyznała ośmiu absolwentom szkół średnich stypendia na studia w wysokości 1,000 dolarów.

Tegoroczni laureaci to: Brendan Wojcik, Natalie Brojek, Anna Kalafut, Katherine Jakubiak, Natalia Kotnisz, Isabella Ackerman, Jenna A. Gervais i Emily Arruda. Ceremonia wręczenia stypendiów odbyła się w Centrum Parafialnym przy parafii św. Wojciecha w Providence, RI. Stypendia wręczył prezes Fundacji Gregory Malec.

Aby otrzymać stypendium, kandydaci musieli spełnić wszystkie wymagania Fundacji, w tym napisać esej na wyznaczony temat dotyczący polskiej kultury, sztuki, muzyki lub historii. Tegoroczny temat skupiał się na uchwaleniu Konstytucji 3 Maja przez Sejm Czteroletni, która miała zapewnić swoim oby-

watelom więcej wolności i równości politycznej, czyniąc Rzeczpospolitą pierwszym państwem narodowym w Europie, które przyjęło ustawę zasadniczą.

Od swojego powstania w 1978 roku Rhode Island Polonia Scholarship Foundation przyznała 374 stypendia na łączną kwotę ponad 332,000 dolarów. Tak hojne wsparcie zdolnej, polskiej młodzieży możliwe jest dzięki wsparciu osób prywatnych, firm i organizacji polonijnych. Oprócz zapewniania wsparcia finansowego Fundacja stara się promować polską kulturę i wkład Polaków w rozwój Ameryki.

Dodatkowe informacje o Fundacji można znaleźć na stronie www.facebook.com/Rhode-Island-Polonia-Scholarship-Foundation.

 JOSEPH CHROSTOWSKI

Na zdjęciu od lewej – górny rząd: Brendan Wojcik, Natalie Brojek, Anna Kalafut, Katherine Jakubiak i Natalia Kotnisz; dolny rząd: Isabella Ackerman, Jenna A. Gervais i Emily Arruda

Aliviya Starsiak z Westfield zdobyła tytuł Polish Miss Massachusetts 2025

Nowa miss ukoronowana

📷 Jan Wójcik

Dokończenie ➔ ze str. 1

Konkurs już od kilku lat współorganizowany jest przez Grupę 525 Polskiego Związku Narodowego oraz Kongres Polonii Amerykańskiej Zachodniego Massachusetts. W skład komitetu organizacyjnego weszli: Irena i Ryszard Gadeccy, Renata Janiszewski, Joseph M. Kos, Gosia i Paweł Miśniakiewicz, Ewa Pierzchalski, Mary i Frank Wolanin oraz Dorota i John Wolańscy.

Konkurs prowadzony był w dwóch językach przez Edytę Halastra (po angielsku) i Andrzeja Jamroga (w języku polskim). Kandydatki oceniało pięcioosobowe jury w składzie: Karolina Weagle z firmy prawniczej Shatz, Schwartz and Fentin, Michael Pierzchalski z firmy CyberArk Software, Michael Sakey – agent nieruchomości z ROVI HOMES, MA and CT, Kaitlin Walas – zdobywczyni tytułu Polish Miss Massachusetts 2023 oraz Edward Bernat – właściciel polskich delikatesów Bernat's Deli w Chicopee.

W rywalizacji o tytuł Polish Miss Massachusetts 2025 wzięły udział cztery kandydatki: 20-letnia Alexandria Monczka z

Southwick, 18-letnia Aliviya Starsiak z Westfield, 19-letnia Adrianna Cebula z West Springfield i 21-letnia Dominika Jasińska z Chicopee. Wszystkie miały okazję do kilkukrotnej prezentacji na scenie w Parku Piłsudskiego, występując w kreacjach wieczorowych i sukienkach koktajlowych. W programie była też jak co roku prezentacja dowolna, podczas której kandydatki mogły wyjść na scenę w stroju sportowym lub kąpielowym albo zaprezentować swój talent. Z tej ostatniej możliwości skorzystała jedna z kandydatek, Aliviya Starsiak, która zatańczyła. Pozostałe wybrały prezentację w strojach sportowych. Każda z nich musiała też odpowiedzieć na pytanie zadane przez jury. Całość programu skonstruowana została tak, żeby kandydatki mogły pokazać nie tylko swoją urodę, ale też inteligencję oraz umiejętność zachowania na scenie i występowania publicznie.

Zwycięzczynią okazała się Aliviya Starsiak, tegoroczna absolwentka Westfield High School, która jesienią zaczyna naukę na Westfield State University. Jej rodzina pochodzi z Dąbrowy Tarnowskiej, gdzie urodził się jej dziadek, Michał Starsiak.

18-letnia Aliviya Starsiak jest tegoroczną absolwentką Westfield High School. Oprócz korony Polish Miss Massachusetts zdobyła także tytuł Miss Talent

Tegoroczny konkurs odbył się 17 sierpnia w Parku Piłsudskiego w Holyoke

Aliviya udziela się społecznie jako wolontariuszka, jest parafianką St. Joseph Polish National Church. Jej pasją jest taniec, co zademonstrowała podczas konkursu, zdobywając dodatkowo tytuł Miss Talent.

Koronę nowej miss przekazała Oktawia Gielarowiec, która przez miniony rok dzierżyła tytuł najpiękniejszej Polki w Massachusetts. – Miałam okazję wziąć udział w wielu polonijnych wydarzeniach i reprezentować Polonię z Massachusetts na ogólnokrajowych wydarzeniach, jak choćby Parada Pułaskiego w Nowym Jorku czy wybory Polish Miss America w Chicago, gdzie zajęłam wysokie, 10. miejsce – stwierdziła. – Miniony rok, kiedy nosiłam koronę miss, był dla mnie niesamowitą przygodą i pozwolił mi jeszcze lepiej poznać moje polskie dziedzictwo – dodała.

I wicemiss została Dominika Jasińska. Podczas konkursu przyznano też tytuły Miss Osobowości i Miss Publiczności,

które zdobyła Adrianna Cebula. Alexandrię Monczka doceniono za prezentację w odzieży sportowej.

Oprócz konkursu głównego odbyły się także wybory Little i Junior Polish Miss MA 2025. Do rywalizacji zgłosiło się w tym roku osiem dziewczyn: 7-letnie Zara Blair z Westfield i Abigail Berard z East Longmeadow, 8-letnia Sophie Senecal z Agawam, 9-letnia Annika Gadecki z Southwick, 10-letnia Ela Kozub z Hadley i trzy jedenastolatki: Josephine Barton z Chicopee, Mila Wisniewski z Chicopee i Maya Boublenza ze Springfield.

Tytuł Little Polish Miss MA 2025 przypadł Abigail Berard. I wicemiss została jej rówieśniczka Zara Blair, małą miss wdzięku została Annika Gadecki, a za osobowość doceniono Sophie Senecal. Junior Polish Miss MA 2025 została Ela Kozub, szarżę I wicemiss wręczono Mili Wisniewski, miss wdzięku została Josephine Barton a miss osobowości – Maya Boublenza.

Uczestniczki tegorocznego konkursu (od lewej): Dominika Jasińska, Adrianna Cebula, Aliviya Starsiak i Alexandria Monczka

Konkurs Little i Junior Polish Miss prowadziły Oliwia Bragiel i Natalie Wolanski. Kandydatkom eskortą służyli bracia Aleksander i Krystian Wójcikowie oraz Oliver Kulig.

Zwieńczeniem wieczoru była zabawa taneczna, podczas której o muzykę do tańca zadbał DJ Janusz Wolański oraz zespół Rondevu.

– W tym roku obecnością zaszczyliło nas wyjątkowo dużo gości, mieliśmy pełną salę, wszystkie miejsca były zajęte – mówi w rozmowie z „Białym Orłem” Irena Gadecka, członkini komitetu organizacyjnego. – Cieszę się, że konkurs cieszy się rosnącą popularnością w naszej lokalnej społeczności – dodaje. – To jedyne w swoim rodzaju wydarzenie, będące według mnie bardzo cennym doświadczeniem dla wszystkich kandydatek, zarówno ubiegających się o koronę Polish Miss Massachusetts, jak i mniejszych dziewczynek. Mogą pokazać się na scenie, zaprezentować się pub-

licznie, a takie doświadczenie, w tym umiejętność pokonania tremy, jest przydatne także w codziennym życiu, na studiach czy w pracy, nawet jeśli tą branżą nie będzie modeling – twierdzi.

Miłym akcentem podczas tegorocznego konkursu było pojawienie się w Parku Piłsudskiego Jennifer Fanskej, zdobywczyni tytułu Miss Culture Galaxy, która zawodowo udziela lekcji modelingu i prezentacji scenicznej. – Zaofiarowała wszystkim kandydatkom możliwość skorzystania z bezpłatnych zajęć. W kilku słowach skierowanych do uczestniczek konkursu podzieliła się swoją dumą z polskiego pochodzenia i podkreśliła, że nie tylko wygląd zewnętrzny się liczy, ale też – a może przede wszystkim – wewnątrz – relacjonuje Irena Gadecki, zapraszając już teraz młode Polki z Massachusetts do zgłaszania się do konkursu, który odbędzie się za rok.

 JOANNA SZYBIAK

Udana trzecia edycja Polskiego Festiwalu w Worcester

Nowa tradycja

Polski klub White Eagle w Worcester może się poszczycić niemal 90-letnią historią, ale organizowany pod jego egidą Polski Festiwal jest inicjatywą stosunkowo nową – co samo w sobie jest ciekawe na tle wielu innych polonijnych imprez, które mimo wieloletniej tradycji niejednokrotnie zmagają się z problemami organizacyjnymi.

Pierwsza edycja festiwalu odbyła się w 2022 roku. Debiut imprezy okazał się sporym sukcesem, co niewątpliwie zachęciło organizatorów do kontynuacji przedsięwzięcia. Druga edycja również przyciągnęła sporo osób nie tylko z okolic Worcester, ale z całego Massachusetts, obecni byli także przedstawiciele lokalnych władz. – Mamy nadzieję, że nasz festiwal stanie się tradycją miasta – mówiła w rozmowie z „Białym orłem” po zeszłorocznym festiwalu członkini komitetu organizacyjnego festiwalu Agatha Wozniak. Wszystko wskazuje

na to, że tak właśnie się stanie, a festiwal na stałe wpisze się w kalendarz polonijnych wydarzeń w Massachusetts.

Tegoroczna, trzecia edycja festiwalu miała miejsce w sobotę, 24 sierpnia. Uczestnicy mogli skosztować smacznych potraw kuchni polskiej, m.in. pierogów i gołąbków, serwowany był też tzw. polski talerz. Na kilkunastu stoiskach swoje produkty i usługi prezentowali lokalni wystawcy. Program artystyczny przewidywał występy zespołów folklorystycznych Piast z Webster i Krakowiak z Bostonu. O oprawę muzyczną zadbał Eddie Foreman Orchestra i DJ Mariusz.

Data przyszłorocznego festiwalu zostanie podana na stronie internetowej klubu White Eagle: www.whiteeagleworcester.com, gdzie znaleźć można także informacje o klubie, jego bieżącej działalności oraz organizowanych w nim wydarzeniach.

 JLS

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

FLORYDA
Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

- Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę
- Nieruchomości bankowe
- Biznesy
- Działki budowlane
- Inwestycje

Jako właściciel budynków na wynajem pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji i zadbam o właściwe zarządzanie

REALTY EXECUTIVES

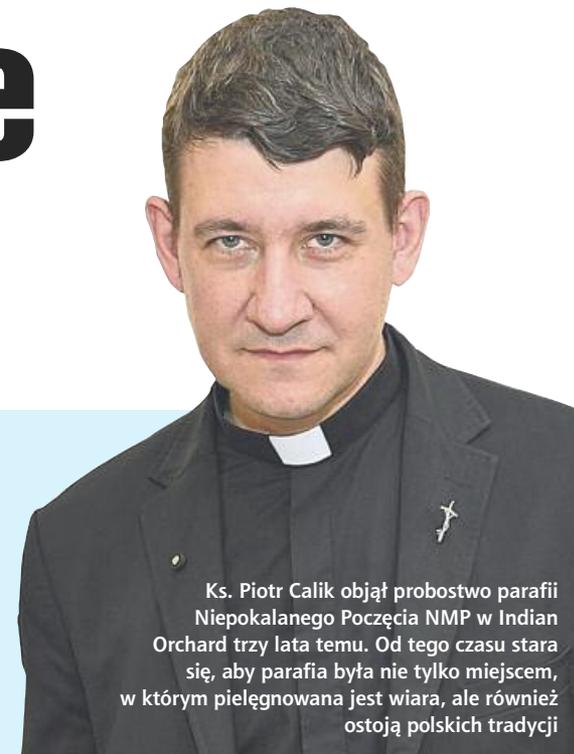
Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com

Rozmowa z ks. **PIOTREM CALIKIEM**, proboszczem obchodzącej jubileusz 120-lecia parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Indian Orchard w Massachusetts

„Polonijne parafie są potrzebne”

We wrześniu kościół Niepokalanego Poczęcia NMP w Indian Orchard obchodzi swoje 120. urodziny. Jest co świętować – kilkanaście lat temu parafia mogła przestać istnieć. Mimo to nie tylko działa nadal, ale prężnie się rozwija i zyskuje nowych parafian. O tym, co wyróżnia polonijną społeczność w Indian Orchard i jaka jest obecnie rola polskich parafii, w rozmowie z „Białym Orłem” opowiada proboszcz parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Indian Orchard ks. Piotr Calik.

Ks. Piotr Calik objął probostwo parafii Niepokalanego Poczęcia NMP w Indian Orchard trzy lata temu. Od tego czasu stara się, aby parafia była nie tylko miejscem, w którym pielęgnowana jest wiara, ale również ostoją polskich tradycji

„Biały Orzeł”: W 2009 roku parafia w Indian Orchard miała zostać zamknięta. Dlaczego i jak to się stało, że jednak wciąż istnieje?

Ks. Piotr Calik: Wtedy w naszej diecezji miał nastąpić przełom. Stworzono tzw. plan pastoralny. Biskup wybierał pewne kościoły, które musiały zostać zamknięte, ponieważ było ich po prostu za dużo lub parafie z nimi związane były nieaktywne. Nasza parafia też została wybrana. Ale nie udało się jej zamknąć, bo parafianie się zbuntowali. Nawet zwrócili się w tej kwestii do Rzymu. Interwencja przyniosła skutek, bo biskup ostatecznie odwołał swoją decyzję. Od tamtej pory parafia istnieje i całkiem dobrze się ma.

Jak parafia zmieniała się na przestrzeni tych trzech lat, odkąd Ksiądz został proboszczem?

Przejąłem parafię w czasie COVID-u, więc siłą rzeczy był to ciężki czas. Natomiast w ostatnich dwóch latach wydarzyło się naprawdę bardzo dużo. Parafia prężnie się rozwija. Razem z parafianami stworzyliśmy liczne grupy duszpasterskie: młodzieżową, grupę Maryi, grupę Świętej Anny, które wspólnie się modlą i celebrują liturgię. Mamy grupę różańcową, która na Boże Narodzenie czy Wielkanoc przygotowuje i sprzedaje kalendarze, aby zasponsorować jakiś projekt dla parafii. Mamy nawet grupę wolontariuszy, którzy przygotowują polskie jedzenie. Przy pa-

rafii działa także Sobotnia Szkoła Języka Polskiego. Obecnie parafia służy Polonii, ale też Amerykanom, także tym z polskimi korzeniami. Bardzo dużo jest ludzi, którzy nie mówią po polsku, ale kochają polskie pieśni w kościele, polskie tradycje i podtrzymują je razem z nami. Dużo się dzieje.

Społeczność parafialna wydaje się bardzo zaangażowana w działania...

Parafianie aktywnie uczestniczą w życiu parafii, w organizacji imprez i wy-

darzeń parafialnych, kultywują polskie tradycje, wspierają rozwój kościoła. Dzięki nim w ciągu dwóch lat udało nam się odnowić cztery witraże w parafii, a kilka tygodni temu zakończyliśmy malowanie zewnętrznych ścian kościoła.

Czy można powiedzieć, że to Ksiądz zaktywizował parafian?

Mój poprzednik był Amerykaninem polskiego pochodzenia i nie za bardzo się angażował w to, aby podtrzymywać czy

 Archivum parafii

Ks. Calik uważa, że ważnym zadaniem polskich parafii jest pielęgnowanie i zakorzenienie polskich tradycji wśród polonijnych dzieci i młodzieży

kultywować polskie tradycje. Ja po prostu dałem ludziom wolną rękę. Powiedziałem, że to jest ich parafia i muszą o nią dbać. Aczkolwiek ja też się pokazuję i angażuję we wszystkie przedsięwzięcia na parafii. Zgodnie z powiedzeniem Ojca Świętego Franciszka, że ksiądz musi pachnieć jak jego stado – w naszej parafii ma to miejsce. Myślę, że zaangażowanie parafian jest czymś, co wyróżnia naszą parafię spośród innych parafii polonijnych. Zaangażowanie i troska o dobro całej parafii. Wiele polonijnych parafii ma po prostu jedną mszę po polsku i tyle.

Jaka jest w takim razie rola polonijnych parafii? Chodzi tylko o msze w języku polskim, czy może o coś więcej?

Msze są podstawą. Ale bardziej chodzi o promowanie polskiej historii i polskiej tradycji. Wiele rodzin polonijnych ma dzieci, wnuki, które urodziły się już w Stanach Zjednoczonych. Zadaniem polskich parafii jest pielęgnowanie i zakorzenienie polskich tradycji w sercach tych młodych właśnie.

A integracja polskich imigrantów?

W takim sensie socjalnym? Jak najbardziej. Niestety to, co widać przy polskich parafiach, to pewnego rodzaju skłócenie. Są Polacy, którzy przybyli z południa Polski, są tacy, którzy przybyli z północy, i ten podział jest widoczny. To, co z reguły

Jeśli Polonia ma wspólny cel, to jest go w stanie osiągnąć razem.

jednoczy, to Eucharystia, czyli msza, i stół, czyli jak odbywa się jakaś parafialna impreza lub wydarzenie, to ludzie są jednak razem przy tym stole, spożywają razem. Ale społeczność parafialna w Indian Orchard jest raczej dość żyta, choć kiedyś tego nie było.

Kiedy to się zmieniło?

To jest bardzo proste. Po prostu proboszcz miejsca w pewnym momencie powiedział, że żadnych podziałów nie ma, bo parafia jest odpowiedzialnością wszystkich ludzi i trzeba pracować razem.

I parafianie wzięli sobie to do serca?

Z parafianami trzeba być szczerym. Jeśli, powiedzmy, parafia jest zadłużona, to parafianie muszą to wiedzieć. Jeśli są jakieś problemy, to trzeba o nich powiedzieć. Wiele ludzi nie zdaje sobie sprawy z tego, co znaczy prowadzenie parafii, z jakimi wyzwaniem musimy się mierzyć, przychodzą na mszę w niedzielę i wychodzą. Ja mam podejście – o wszystkim, co dzieje się na parafii, ludzie wiedzą. Jeśli parafianie chcą mieć wgląd na przykład w wydatki parafii, to ja chętnie je udostępnię, to nie jest jakiś sekret. Można przyjść, sprawdzić, porozmawiać. Dlatego myślę, że właśnie z mojej strony ta otwartość, brak sekretów wprowadza taki nastrój jedności i współpracy. Że istnieje ta wspólnota, że ludzie chcą się wspierać nawzajem i wzrastać, czy to w swojej pobożności, czy w relacjach międzyludzkich. Wśród Polonii, jeśli jest jakiś cel i jesteście razem zgodzeni na ten cel, to ten cel Polonia jest w stanie osiągnąć razem. Tylko ten cel musi być przejrzysty i bardzo szczerzy, a pasterz tej wspólnoty musi być obecny i zaangażowany.

Z tego, co Ksiądz mówi, parafii w Indian Orchard raczej to nie grozi, ale ostatnio wiele innych polskich parafii, szczególnie w Massachusetts właśnie, zostało zamkniętych. Jaka jest, Ksiądz zdaniem, przyczyna?

To nawet nie moim zdaniem, ja znam przyczyny. Jest ich kilka. Pierwsza przyczyna to problemy fizyczne budynku. Jeśli na przykład kościół czy inne budynki należące do parafii potrzebują większego remontu, ale parafia nie jest w stanie zgromadzić na niego funduszy, to prędzej czy później ta parafia zostaje zamknięta. I to

dotyczy nie tylko polskich parafii. Dawno temu, gdy do Massachusetts przybywali imigranci z całego świata, była taka tendencja, że każda narodowość budowała sobie swój własny kościół, powstało ich bardzo dużo. Potem ci ludzie wchodzili w związki mieszane, opuszczali parafie, ale budynki zostały. Drugą przyczyną zamknięcia jest brak aktywności w parafii, czyli niewiele się dzieje, nie ma chrztów, nie ma pogrzebów, nie ma sakramentów. Wtedy widać, że parafia po prostu „umiera”, nie rozwija się. Parafianie się starzeją, wymierają, młodszy nie przychodzi.

A czy może chodzić o to, że ludzie odchodzą od wiary albo od kościołów?

Jeśli odchodzą od wiary czy kościołów, to tego za bardzo tutaj nie widać. Nie ma na to takiej „mody” jak w Polsce. Tutaj mamy trzy główne wyzwania: że parafii nie stać na utrzymanie, że parafia wymiera i że jest za dużo parafii katolickich w jednym regionie. Kiedyś byłem w Wirginii – tam jest jedna parafia w jednym mieście. No to wtedy taka parafia się rozwija. Tutaj koło naszej parafii mamy jeszcze parafię Świętej Katarzyny, Świętej Cecylii, trzy parafie w sąsiednim Ludlow. Sześć parafii w takim obrębie, że w pięć minut można dojechać z jednej do drugiej.

Parafie w Polsce zmagają się z podobnymi problemami, czy tam sytuacja wygląda trochę inaczej?

Polska zmagają się z problemami, które tutaj były 20 lat temu. Czyli w Polsce są nadużycia seksualne – choć oczywiście nie tylko wśród duchownych czy też kwestia odchodzenia od wiary katolickiej. Tutaj tego nie ma. W Ameryce jest wolność wyboru religii, nie musisz być rzymskokatolickim wyznawcą. Tutaj jest rozdział państwa od Kościoła, prawa stanowe są respektowane, wszyscy jakoś współpracują ze sobą. Ja bym w ogóle powiedział, że w Polsce to nawet nie jest kryzys wiary, tylko bardziej kryzys podejścia do historii Polski. Nasi dziadkowie mieli wiarę bardzo mocną, przeżyli czasy okupacji. Wiara to była podstawowa rzecz, która trzymała ich przy życiu. Młode pokolenie w Polsce nie ma tego zaangażowania z polską wiarą i polską historią. Oni się muszą tego nauczyć.

Jest jakiś sposób, żeby uchronić polonijne parafie przed potencjalnym zamknięciem?

Zaangażowanie, takie jakie jest u nas, promowanie polskiej historii, dbanie o kultywację języka polskiego i polskiego obyczaju wśród Polonii. To jest jedyne rozwiązanie. Żeby tą bazą była wiara, ale żeby to wzrastanie następowało też poprzez kultywację języka, historii i polskich tradycji. Nasza parafia wzrasta, bo ludzie też po prostu widzą, że sporo się dzieje, że jesteśmy aktywni.

Parafianie aktywnie uczestniczą w życiu parafii i kultywują polskie tradycje. Na zdj. dożynki parafialne, 2023 r.

Dużo w takim razie zależy od jakości duszpasterstwa. No właśnie, w jakiej kondycji jest obecnie polonijne duszpasterstwo?

Moim zdaniem jest w dobrej kondycji. Natomiast COVID przyczynił się do tego, że dużo starszych ludzi poumierło i nie zdążyło wymienić się swoimi doświadczeniami, więc tych źródeł polonijnej edukacji jest trochę mniej. Przyszłość jest w rękach średniego pokolenia, czyli ludzi w wieku od 35 do 45 lat. To ważne, żeby zamiast mówić, że są ciągle zajęci, że nie mają czasu, dbali o rozwój polskich tradycji. Ale jest sporo takich ludzi, którzy to robią, a to jest dobra przesłanka. Doświadczenie pandemii obudziło trochę ludzi, pokazało, jak ważne jest spędzanie czasu razem, a nie bycie zamkniętym na swoje potrzeby. Przyszłość polonijnego duszpasterstwa jest dobra, bo jest taki, ja to nazywam, głód na polskie tradycje i polską wiarę, szczególnie wśród młodzieży. Jeden z moich młodych parafian powiedział, że on bardzo chce doświadczyć wiary i tradycji, w których wyrósł jego dziadek.

Czyli polonijne parafie wciąż są potrzebne?

Oczywiście. Są potrzebne dla starszego pokolenia, które modli lub lubi się modlić tylko w swoim języku ojczystym. Są potrzebne dla młodzieży, aby rozwijała polskie tradycje i mogła być dumna ze swoich polskich korzeni.

Dla polskiej młodzieży urodzonej w Ameryce, oprócz rodziny, to parafia wydaje się głównym ośrodkiem, w którym mogą poznać polskie obyczaje...

Poznać, rozwijać i porównać.

W tym roku parafia w Indian Orchard obchodzi swoją 120. rocznicę. Przygotowujecie coś specjalnego na tę okazję?

Są dwa dni obchodów. Pierwszy jest w sobotę, 7 września. Na ten dzień organi-

zujemy sprzedaż polskiego jedzenia, nasza grupa młodzieżowa będzie przygotowywać koszyki do loterii. W niedzielę odbędzie się msza święta dożynkowa, która będzie sprawowana przez biskupa Roberta Chrzęszczę z Krakowa i naszego biskupa ordynariusza, razem z byłymi proboszczami. Po tym organizujemy mały poczęstunek w sali parafialnej dla wszystkich parafian, na którym będziemy omawiać przygotowania obchodów 125-lecia.

I rozumiem, że parafianie są aktywnie zaangażowani w przygotowania...

Oczywiście. Każda grupa.

Bardzo dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała

 MARLENA HEBDA

Pierwsi polscy imigranci osiedlili się w Indian Orchard już w 1880 roku. Początkowo uczęszczali na nabożeństwa do kościoła w sąsiedniej parafii św. Stanisława w Chicopee. W 1902 roku biskup Springfield J. E. Beaven zezwolił na zaopiekowanie się rosnącą grupą parafian z Indian Orchard. Za założyciela parafii uznaje się ks. Stanisława Czeluśniaka, pełniącego funkcję administratora powstającej wspólnoty. Dzięki zbiórce na budowę kościoła, w której wzięli udział parafianie, 5 września 1904 roku biskup położył kamień węgielny pod budowę przyszłej świątyni, a już 2 października w piwnicy powstającego kościoła została odprawiona pierwsza msza. W 2009 roku parafia miała zostać zlikwidowana, jednak przez wzgląd na sprzeciw samych parafian do zamknięcia nie doszło. Co więcej, 4 maja 2010 roku ogłoszono, że budynek kościoła i przynależne budynki zostały wpisane na listę budynków historycznych na terenie Springfield.

Letni piknik w Webster

Klub PACC w Webster zorganizował letni piknik. Impreza odbyła się w niedzielę, 25 sierpnia, na zewnątrz klubu. Pogoda dopisała, podobnie jak frekwencja.

Organizatorzy zadbali o smaczne jedzenie w postaci pierogów, gołąbków czy kiełbasy z grilla. Zapewniono też atrakcje dla dzieci takie jak malowanie twarzy czy możliwość gry w piłkę. O muzykę zadbał DanielBandUS.

Sponsorem pikniku była firma Double K Trucking.

 HK

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

Polonez

Paczki do Polski

PROGRAM LOJALNOŚCIOWY

WYŚLIJ PACZKI DO POLSKI I UZYSKAJ DARMOWĄ WYSYŁKĘ!

Im więcej paczek wyślesz, tym więcej oszczędzasz! Punkty zdobyte w naszym Programie Lojalnościowym sumują się i mogą być wymienione na darmową wysyłkę

1000 = \$25
punktów zniżki na paczkę

* Punkty lojalnościowe nie mają wartości pieniężnej i nie mogą być wykorzystywane na inne usługi.

Lokalizację:

Wyślij online:

 (908) 862-1700

 polonezamerica.com

PRCUA
150K ANNUITY SERIES

- ✓ EARN MORE MONEY
- ✓ BOOST YOUR RETIREMENT INCOME
- ✓ MAXIMIZE YOUR TAX REFUND
- ✓ JOIN PRCUAlife AND CELEBRATE WITH US

BY OPENING A NEW PRCUAlife ANNUITY OR TRANSFERRING YOUR EXISTING ACCOUNT

MYGA
MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY
EDGE 150K — 3 YEAR
5.00%* APY
3 YEAR GUARANTEE
\$1,500 minimum deposit

STAR 150K — 5 YEAR
6.00%* APY
1 YEAR GUARANTEE
\$500 minimum deposit

ELITE 150K — 8 YEAR
7.00%* APY
1 YEAR GUARANTEE
\$500 minimum deposit

*MINIMUM GUARANTEED 3%

POLISH ROMAN CATHOLIC UNION OF AMERICA | Life Insurance, Annuities & Member Benefits
984 N Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60642 | (800) 772-8632 | PRCUA.ORG |

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent
MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

☎ 203-301-0555 📠 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat doświadczenia!

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

✓ Kupno domu?
✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

Orlando i okolice. 20 lat doświadczenia.
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA W JĘZYKU POLSKIM!

MAGDALENA DANOS
Licensed Real Estate Agent
tel. **407-760-9286**

Florida Realty Investments
magdalenadanos@gmail.com
3451 Technological Ave., Suite 11
Orlando, FL 32817

Florida Realty INVESTMENTS
EXPECT MORE.

SŁONECZNA FLORYDA
KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

UNITED
Realty Group**Roman Tryndus P.A.**Direct: **754-235-0378**

houseroman@yahoo.com

www.myhouseflorida.net

→ **DOMY** → **BIZNESY**
→ **MIESZKANIA** → **HOTELE**
→ **GALERIE****SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS****POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY**
polecają szeroki wachlarz usług,
bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
osobistą obsługę klienta, której nie znajdą
Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI**MASSACHUSETTS**Golemo Travel Service (508) 755-2753
Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702**NEW JERSEY**Classic Travel (973) 473-3845
Dom Polski, LLC (732) 727-7711
Europe Travel (732) 390-1750
Globe Travel (732) 525-8589
Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
Polish American Bureau (973) 472-0522
Polskie Biuro (973) 777-7711
Pulaski Travel (732) 826-1500
Spojnik Agency (609) 393-1616
Nova Travel (201) 906-9101**NOWY JORK**Albatross Travel Agency (718) 383-7211
Interport Travel Service (716) 892-8002
Maria Agency (718) 389-6208
Pol-Travel Service (718) 383-0505
Renata's Agency (845) 628-8828**PENSYLWANIA**

J.World Travel Inc (215) 634-6006

ILLINOISPolamer, Inc (773) 685-8222
Rek Travel (773) 777-7733**HAWAII**Barefoot Travel (808) 218-3940
Polonia Hawaii Tours (808) 955-4567**ZAPRASZAMY NOWYCH CZŁONKÓW!****SPATA**

36 Main Street, South River | New Jersey 08882

Phone: 732-390-1750

E-mail: europetravelhp@gmail.com

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

18 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU**Agata Bulanda PA** preferred **SHORE**

Realtor - Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

MÓWIĘ

PO POLSKU

SL 3123922

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA
DUCHOWA STOLICA POLONII**THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA**

654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901

TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US

WWW.CZESTOCHOWA.US

Biały Orzeł Junior

Dodatek dla **dzieci i rodziców**

POCZYTAJMY RAZEM

Kacper i Zosia odkrywają świat

W małej wiosce, położonej wśród gór i lasów, żył chłopiec o imieniu Kacper. Miał on bujną wyobraźnię i uwielbiał spędzać czas na dworze, biegając po łąkach i wspinając się na drzewa. Jednak gdy tylko zbliżała się szkoła, Kacper robił wszystko, by do niej nie iść. Mówił mamie, że szkoła jest nudna i że woli uczyć się samodzielnie, odkrywając świat na własną rękę.

Pewnego dnia, kiedy Kacper wracał z lasu, zauważył nową dziewczynkę w wiosce. Miała na imię Zosia i była nową uczennicą w jego klasie. Zosia była bardzo ciekawa świata, ale także uwielbiała chodzić do szkoły. Kiedy spotkali się na drodze, Zosia uśmiechnęła się i zapytała:

– Kacprze, dlaczego nie chodzisz do szkoły?

Chłopiec wzruszył ramionami.

– Bo wolę bawić się na dworze i uczyć się sam. W szkole jest nudno.

Zosia zamyśliła się przez chwilę, a potem zaproponowała:

– A może pójdziemy razem jutro do szkoły? Obiecuję, że pokażę ci, jakie ciekawe rzeczy możemy tam odkryć!

Kacper zgodził się, choć nie był do końca przekonany. Następnego dnia, oboje wyruszyli razem do szkoły. Na pierwszej lekcji

nauczyciel opowiedział dzieciom o tajemnicach kosmosu. Kacper słuchał z otwartymi ustami, nie mogąc uwierzyć, jak wiele fascynujących rzeczy można się dowiedzieć.

W przerwie między lekcjami Zosia pokazała Kacprowi szkolną bibliotekę. Znaleźli tam książki o dinozaurach, gwiazdach i wynalazkach. Kacper zrozumiał, że w szkole nie tylko uczą się czytać i pisać, ale także odkrywają sekrety świata, które wcześniej były dla niego niezbrane.

Kiedy wracali razem do domu, Kacper uśmiechnął się do Zosi.

– Dziękuję, że pokazałaś mi, jak ciekawa może być szkoła. Teraz wiem, że warto tu przychodzić, bo można się dowiedzieć rzeczy, o których nawet nie marzyłem.

Zosia ucisnęła Kacpra za rękę.

– A ja cieszę się, że mam nowego przyjaciela, z którym możemy razem odkrywać świat.

Od tego dnia Kacper i Zosia chodzili razem do szkoły, a każdy dzień przynosił im nowe, fascynujące odkrycia. Kacper nauczył się, że szkoła to nie tylko miejsce nauki, ale także miejsce, gdzie można znaleźć prawdziwych przyjaciół i wspólnie przeżywać niesamowite przygody.

SŁOWEM MALOWANE

Regina Nachacz

Powrót do szkoły

Cudne lato żegna nas
Słonko, piasek, woda
Do szkoły wracać czas
Uśmiechu nam doda!

Lato wróci już za rok
Do kochanych dzieci
Najpiękniejsze, żadnych trosk
I z wiatrem przyleci!

KAŹCIK CZYTELNIKA

Co czytać jesienią?

Oto pięć książek dla dzieci, które w ciekawy sposób opowiadają o jesieni:

1. „Jesień” – Rotraut Susanne Berner

Książka z serii o porach roku, w której autorka przedstawia pełne szczegółów ilustracje, na których dzieci mogą obserwowwać, co dzieje się w miasteczku jesienią. To świetna propozycja dla najmłodszych, którzy lubią wyszukiwać różne detale na obrazkach.

2. „Jesień liścia Jasia” – Leo Buscaglia

Ta piękna opowieść mówi o cyklu życia na przykładzie liścia, który odradza się każdej jesieni. Książka w delikatny sposób porusza temat przemijania i jest świetnym wprowadzeniem do rozmów z dziećmi na ten temat.

3. „Pani Jesień” – Małgorzata Strzałkowska

Wierszowana książeczka opowiadająca o przygodach Pani Jesieni, która odwiedza las, łąki i sady, przynosząc ze sobą

zmiany typowe dla tej pory roku. Idealna do czytania przed snem.

4. „Kubuś Puchatek. Jesień” – A.A. Milne

Klasyka literatury dziecięcej, gdzie w jednej z opowieści o Kubusiu Puchatku i jego przyjaciółach w Stumilowym Lesie spotykamy jesień. W tej książce znajdziemy przygody przyjaciół, które mają miejsce w jesiennym lesie.

5. „Jesienne liście” – Jarosław Mikołajewski

Pięknie ilustrowana książka dla najmłodszych, opowiadająca o jesiennych przygodach i zabawach dzieci. Książka pełna jest ciepłych kolorów jesieni i przyciągających uwagę ilustracji.

Te książki wprowadzają dzieci w jesienny nastrój, pomagają zrozumieć zmiany zachodzące w przyrodzie i cieszyć się tą piękną porą roku.

CO KRAJ, TO OBYCZAJ

NA GRZYBY!

Grzybobranie jest popularną polską tradycją, szczególnie w okresie jesiennym, kiedy w lasach pojawia się najwięcej grzybów. Wiele rodzin wybiera się na grzyby w weekendy, aby wspólnie spędzić czas na świeżym powietrzu i cieszyć się naturą. W Polsce do najpopularniejszych grzybów zbieranych w lasach należą borowiki, podgrzybki, kurki i maślaki.

Grzybobranie wymaga doświadczenia i wiedzy, ponieważ niektóre grzyby są trujące, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych. Zbieranie grzybów to nie tylko hobby, ale także okazja do przygotowania smacznych potraw, takich jak zupa grzybowa czy sos grzybowy.

Istnieje wiele przesądów i tradycji związanych z grzybobraniami, np. wierzenie, że pierwszy znaleziony grzyb przynosi szczęście. W niektórych regionach Polski organizowane są konkursy na największy lub najpiękniejszy okaz grzyba, co dodaje rywalizacji do tej aktywności.

Grzybobranie cieszy się popularnością również ze względu na korzyści zdrowotne, jakie niesie przebywanie w lesie, takie jak redukcja stresu i poprawa samopoczucia. W Polsce istnieją także stowarzyszenia miłośników grzybów, które organizują wspólne wyprawy i edukują o bezpiecznym grzybobranii. Grzybobranie to także świetna okazja do nauki przyrody dla dzieci, które mogą poznać różne gatunki roślin i zwierząt, a także nauczyć się szacunku do lasu.

 Archiwum WEM

CIEKAWOSTKA JĘZYKOWA

Serwus, nerwus!

Jeszcze pod koniec XX w. mówiło się SERWUS, kiedy spotkało się dobrego znajomego, zwłaszcza dawno niewidzianego. Ba! niektórzy do dziś tak mówią! Skąd się to wzięło?

SERWUS to bezpośrednie zapożyczenie ze szkolnej łaciny: łacińskie słowo servus oznacza 'sługa'. A pamiętacie, jak zwracali się do siebie przy powitaniu bohaterowie Sienkiewiczowskiej Trylogii, jak witali się ze sobą bohaterowie Prusa? Mówiono „Sługa waszmości!”, „Sługa unizony!”, „Pokorny sługa!”. SERWUS jest zatem swoistym tłumaczeniem:

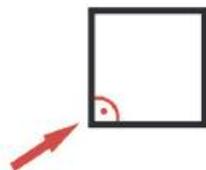
przekształceniem grzecznego, powitalnego, męskiego „Sługa!” w chłopięce, szkolne, sztabkie, niby-łacińskie SERWUS (servus). W takim użyciu żartobliwe SERWUS pojawiło się w XIX w. w szkołach Galicji. Dość szybko tak rozpowszechniło się w języku potocznym, że trafiło nawet do pierwszego XX-wiecznego słownika języka polskiego (tzw. Słownika warszawskiego). Z czasem straciło żartobliwy charakter, spowszedniało i – nieuchronnie – zaczęło wychodzić z użycia, ale równocześnie okryło się patyną czasu i dziś trąci już myszką: taka „Hejka!” z dawnych czasów.

REBUS

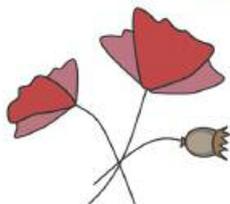
Rozwiąż rebus!

~~M=P~~

~~K~~

~~MA~~

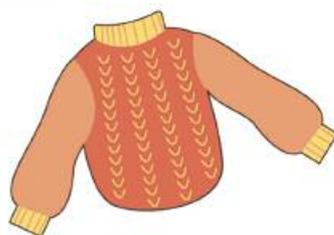
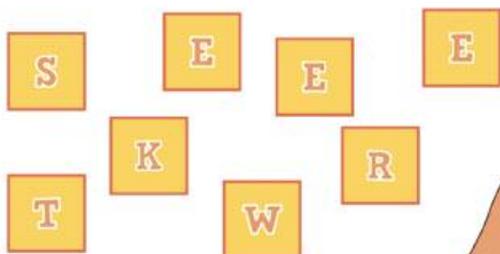
ZADANIE

Znajdź 10 różnic!

UKŁADANKA

Co widzisz na obrazku?
Ułóż słowo z podanych liter.

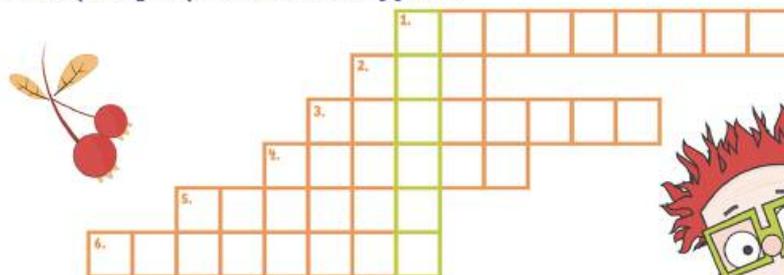

KRZYŻÓWKA

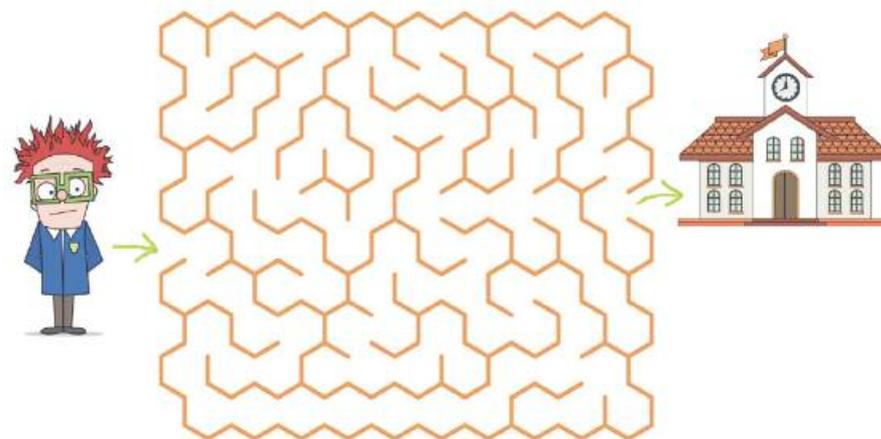
Rozwiąż krzyżówkę!

1. Czerwone kuleczki wiszące na drzewach jesienią.
2. Ma kolce na grzbiecie.
3. Brązowe, w kolczastej skorupce, rosną na drzewach.
4. Długonogi ptak, odlatujący jesienią do ciepłych krajów.
5. Zmieniają kolor na pomarańczowy.
6. Miesiąc rozpoczęcia kalendarzowej jesieni.

LABIRYNT

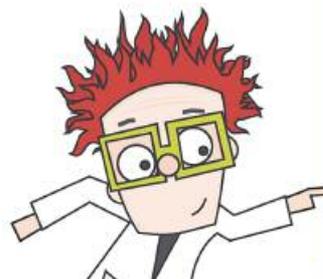
Pomóż chłopcu znaleźć skrót i zdążyć na czas do szkoły

WYKRĘŚLANKA

Znajdź słowa:

- PIÓRNIK
- ĆWICZENIA
- KOLOROWANKA
- MUZYKA
- MATEMATYKA
- KONKURS

Syndrom Stresu Powakacyjnego

Wakacyjny okres odprężenia dobiegł końca. W wielu rodzinach w powietrzu unosi się żal za odchodzącym wspomnieniem urlopu, wakacji i odprężenia. Czasami jednak występuje uczucie lęku i niepokoju związanego z powrotem do codziennej rzeczywistości, pracy czy nauki. Taki rodzaj odpowiedzi naszego organizmu na interpretację emocjonalną wydarzeń nazywa się Syndromem Stresu Powakacyjnego, który może przekładać się na zaburzenia snu, rozkojarzenie, zmęczenie, apatię i smutek.

Skąd bierze się stres powakacyjny?

Syndrom albo stres powakacyjny jest przede wszystkim efektem postrzegania pracy jako czegoś negatywnego, trudnego i koniecznego. Powrót do niej, zwłaszcza po miłym czasie odpoczynku, siłą rzeczy czasem bywa mało przyjemny. Wśród innych przyczyn tego syndromu są także zmiany w codziennej rutynie spowodowane wakacjami, które – paradoksalnie – nie pozwalają nam odpocząć. Podczas wakacji często planujemy zrobienie wielu rzeczy: od wyjazdów, przez nadrabianie książek czy filmów do remontów. W połączeniu z większą liczbą wieczornych aktywności i zmianą rytmu snu skutkuje to zmęczeniem. Jeśli dodamy do tego większą ilość alkoholu oraz przejadanie się, nasz powrót do pracy będzie połączony z gorszym samopoczuciem.

Objawy syndromu powakacyjnego

Stres powakacyjny może trwać od 10 do 15 dni, kiedy potrzebujemy przystosować się na nowo do pracy. W tym czasie możemy odczuwać różne trudne emocje i doświadczać negatywnych objawów. Wśród objawów fizycznych znajdziemy: zmęczenie, niską koncentrację, problemy ze skupieniem. Czasami będzie to także bezsenność, lub brak apetytu.

Jak zapobiegać?

Przede wszystkim, zdaniem psychologów, idealny czas trwania urlopu to trzy ty-

godnie. Można powiedzieć, że pierwszy tydzień to czas, gdy człowiek jeszcze jest myślami w pracy. W drugim tygodniu koncentruje się tylko na wakacjach, a w trzecim tygodniu powoli wraca psychicznie do obowiązków zawodowych. Ważne jest jednak nie tylko jak długo trwa urlop, należy pamiętać też, aby wakacje były skoncentrowane na relaksie fizycznym oraz psychicznym.

W trakcie urlopu nie należy odbierać telefonów służbowych lub maili. Pamiętaj wakacyjnymi wyjazdami cały czas należy dbać o odpowiednią dawkę aktywności fizycznej, zdrowo się odżywiać, a także utrzymywać relacje interpersonalne z innymi ludźmi. Dobrym sposobem na zminimalizowanie Syndromu Stresu Powakacyjnego jest także odpowiednie zachowanie po powrocie do pracy. Oznacza to, że nie należy od razu rzucać się w wir obowiązków służbowych, ale wracać do pracy krok po kroku.

Jak radzić sobie z powrotem do codziennej rutyny?

1. Planujmy stopniowy powrót do codzienności. Nie wracajmy natychmiast do pełnego harmonogramu po powrocie. Dajmy sobie czas na stopniowe dostosowanie się do codziennych obowiązków.
2. Pamiętajmy o pozytywnych wspomnieniach. Przeglądajmy zdjęcia i filmiki z wakacji. To może pomóc utrzymać w

Powrót do szkoły może być przyczyną stresu dla dziecka, warto z nim o tym porozmawiać

3. Pamiętajmy się znajdować radość w małych rzeczach. To mogą być drobne przyjemności, które pomogą zauważyć pozytywne aspekty otoczenia, np. ulubiona kawa, świeże kwiaty na biurku.
4. Wprowadzajmy zdrowe nawyki, które mogą pomóc w regulowaniu nastroju. Skupienie się na zdrowym stylu życia, w tym na regularnym wysiłku fizycznym, odpowiedniej diecie, snu i relaksie.
5. Planujmy przyszłe wydarzenia. W odbudowaniu entuzjazmu czasami może pomóc planowanie przyszłych przygód i wydarzeń, np. krótkich wyjazdów, weekendów.
6. Dzielmy się wspomnieniami z innymi. Opowiadanie bliskim osobom o swoich wakacyjnych doświadczeniach i emocjach, pozwoli nam wrócić do pozytywnego myślenia i ułatwi przepracować swoje uczucia.
7. Skupmy się na swoich celach i pasjach. To, co robisz na co dzień, może być źródłem satysfakcji i radości, podobnie jak wakacyjne doświadczenia.
8. Rozważmy zastosowanie technik relaksacyjnych. Techniki oddechowe, medytacja, joga lub inne formy relaksacji mogą pomóc w redukcji stresu i poprawieniu nastroju.
9. Spędzajmy czas z przyjaciółmi i rodziną. Dobrym wsparciem są bliskie, pozytywne relacje, które mogą pomóc w przeciwdziałaniu poczuciu smutku.
10. Jeśli uczucia powakacyjnego stresu są trudne do pokonania, warto skorzystać z technik radzenia sobie ze stresem, takich jak terapia poznawczo-behawioralna lub terapia rozmów.

SYLWIA WADACH-KLOCZKOWSKA
Nauczycielka Szkoły
Języka Polskiego
im. św. Jana Pawła II
w Bostonie

Bibliografia:

- Syndrom Stresu Powakacyjnego. Są sposoby, by go pokonać! – Twojezdrowie.pl (rmf24.pl)
- Stres powakacyjny. 7 sposobów na jego pokonanie (aleteia.org)

General Pulaski Parade Committee, Inc.
www.PulaskiParade.org

87th

PULASKI DAY PARADE

Grand Marshal 2024
Piotr Praszkwicz

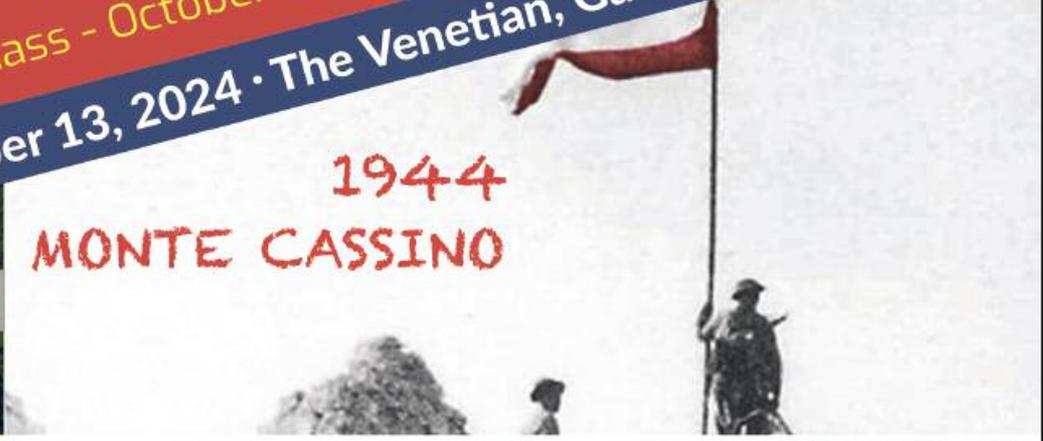

Sunday - October 6, 2024 - 5th Ave, New York
Parade Mass - October 6th, 9:00 am - St. Patrick's Cathedral

Pulaski Parade Banquet September 13, 2024 - The Venetian, Garfield NJ

For freedom is measured by crosses

1944 MONTE CASSINO

WHITE
ONLINE STORE
EAGLE

Polonia Pride

SKLEP WYSYŁKOWY „BIAŁEGO ORŁA”

Koszulki T-Shirt

Kolor: białe z kolorowym nadrukiem, czerwone z białym nadrukiem, czerwone z białym nadrukiem
Rozmiary: S, M, L, XL, 2XL.

Przypinki

Cena:
\$4.95

Cena:
\$42.95

Bluzy z kapturem

Kolor: białe z czerwonym nadrukiem
Rozmiary: S, M, L, XL, 2XL.

Cena:
\$21.95

Kubki

Kolory: białe, czerwone

Cena:
\$12.95

ZAMÓWIENIE ✂

		Bluzy z kapturem \$42.95					Koszulki T-Shirt \$21.95					Czapki \$24.95		Przypinki \$4.95		Kubki \$12.95								
TRUMP	kolor bluzy	ilość / rozmiar					kolor koszulki	ilość / rozmiar					ilość		ilość		ilość							
	BIAŁA	S	M	L	XL	2XL	BIAŁA	S	M	L	XL	2XL							NIEBIESKA	S	M	L	XL	2XL
FESTIWAL MAŁEJ POLSKI	kolor bluzy	ilość / rozmiar					kolor koszulki (nadruk)	ilość / rozmiar					ilość		ilość		ilość							
	BIAŁA	S	M	L	XL	2XL	BIAŁA (kolor)	S	M	L	XL	2XL							BIAŁA (czerw.)	S	M	L	XL	2XL
							CZERWONA																	
ILOŚĆ X CENA (\$) =		szt. \$					szt. \$					szt. \$		szt. \$		szt. \$								
ŁĄCZNA KWOTA:		\$																						
PRZESYŁKA:		\$7.95					SALES TAX 6.35% (tylko zamówienia z CT)					\$												
		W SUMIE DO ZAPŁATY: \$																						

Dane kontaktowe

Imię i nazwisko:				Nr telefonu:			
Adres:							
E-mail:				Płatność:	czek	karta kr.	
Numer załączonego czeku:							
Numer karty:			Data ważności:			Kod CVV:	

Jak zrealizować zamówienie!

- Zamów w naszym sklepie na PolishPride.com bądź na Amazonie skanując kod QR na następnej stronie.
- Wytnij i prześlij pocztą kupon z ogłoszenia z czekiem bądź numerem karty na adres: **White Eagle Media**
55 Broad St. First Floor, New Britain, CT 06053

WYBORY 2024!

POPRZYJ SWOJEGO KANDYDATA I POKAŻ, ŻE POLONIA GŁOSUJE!

POLISH AMERICANS FOR TRUMP

Cena:
\$42.95

Bluzy z kapturem

Kolor: białe z kolorowym nadrukiem
Rozmiary: S, M, L, XL, 2XL.

Cena:
\$21.95

T-shirty

Kolor: białe, niebieskie
Rozmiary: S, M, L, XL, 2XL.

Czapki

Cena:
\$24.95

Przypinki

Cena:
\$4.95

Kubki

Kolor: biały

Cena:
\$12.95

Info@whiteeaglenews.com
☎ 860-223-1150

Zamów przez **amazon**

« przeskanuj kod QR

JUŻ WKRÓTCE! Produkty z nowym kandydatem partii demokratycznej.

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

Polonijna młodzież harcerska ze wschodniego wybrzeża USA wzięła udział w X Światowym Zlocie ZHP

Harcerskie święto przyjaźni

 X Światowy Zlot ZHP, Hufiec Podhale US

W X Światowym Zlocie ZHP uczestniczyło ponad tysiąc osób z 11 krajów świata, w tym ponad 150 ze wschodniego wybrzeża USA z hufców Podhale (na zdj.) i Warmia

X Światowy Zlot ZHP zorganizowany pod hasłem „Odrodzenie” odbył się w dniach 28 lipca – 10 sierpnia w stacji Raven Knob w Karolinie Północnej. Wydarzenie to przyciągnęło młodzież harcerską, grono instruktorów, starsze harcerstwo oraz przyjaciół harcerstwa z całego świata. Patronat medialny nad zlotem objęła TVP Polonia, podkreślając tym samym znaczenie tego wydarzenia w środowisku polonijnym.

Celem zlotu, którego motto brzmiało „Całym moim życiem” („Tota Vita Mea”), było stworzenie przestrzeni do rozwoju dla polskiej i polonijnej młodzieży harcerskiej. Uczestnicy mieli okazję wzboga-

cić swoje życie o cenne doświadczenia, które ukształtują ich wartości i umiejętności na długie lata. Złoty harcerskie to nie tylko spotkania integracyjne, ale przede wszystkim wydarzenia edukacyjne. Podczas takich zlotów młodzież uczy się odpowiedzialności, pracy zespołowej, szacunku dla innych oraz rozwija umiejętności przywódcze.

Organizowane regularnie światowe zloty ZHP przyciągają młodzież harcerską z różnych zakątków świata, tworząc platformę do wymiany doświadczeń i pielęgnowania tradycji historycznych oraz narodowych. To również okazja do zawierania nowych przyjaźni, które często

trwają przez wiele lat, pomimo dzielących uczestników barier geograficznych. Poprzedni, IX Światowy Zlot ZHP, miał miejsce w 2017 roku w Kanadzie, natomiast pierwszy w historii Światowy Zlot ZHP odbył się w 1969 roku na Monte Cassino (Włochy).

Tegoroczny jubileuszowy X zlot odbył się w Camp Raven Knob, stolicy skautów amerykańskich z Old Hickory. Od 1954 roku skauci amerykańscy regularnie odwiedzają ten malowniczy teren, leżący u podnóża gór Blue Ridge. Stanica oferuje ponad 3,200 akrów (1,300 ha) dzikiej przyrody, jeziora górskie, szlaki turystyczne oraz różnorodne zaplecze pro-

gramowe i doskonałą kadrę instruktorską. W zlocie wzięło udział 1150 osób z polonijnych ośrodków z USA, Kanady, Australii, Wielkiej Brytanii, Irlandii, Belgii, Szwecji, Ukrainy, Litwy, Łotwy oraz z Polski. Wśród nich była licząca 150 osób grupa reprezentująca polskie harcerstwo ze wschodniego wybrzeża USA – Hufiec żeński Podhale i męski Warmia – w tym ponad 50 osób z Connecticut (New Britain, Hartford i Bridgeport) oraz Massachusetts (Worcester). Uczestnicy byli podzieleni na grupy zuchów, harcerek i harcerzy, wędrowniczek i wędrowników, a także starsze harcerstwo, instruktorów i instruktorki oraz przyjaciół harcerstwa. W wydarzeniu

uczestniczyli również kapelani ZHP, w tym siedmiu księży, z których dwóch, ks. Kamil Żyłczyński SChr i ks. Andrzej Totzke SChr, pełni funkcje kapelanów okręgów ZHP w Australii i USA. Zaszczycił swoją obecnością również biskup gliwicki Sławomir Oder, postulator procesu beatyfikacyjnego ks. Stefana Wincentego Frelichowskiego, znanego jako „Druh Wicek” – patrona polskiego harcerstwa.

Oficjalne rozpoczęcie zlotu miało miejsce 29 lipca i zaczęło się od uroczystego przemarszu pocztów sztandarowych z poszczególnych krajów i hufców. Komendant zlotu hm. Marcin Czelabiński odebrał raport od obożnej zlotu hm. Alexis Wagner. Następnie na maszty zostały wciągnięte flagi wszystkich krajów reprezentowanych na zlocie. Polska flaga zawsze jest ta sama na każdym zlocie, począwszy od pierwszego na Monte Cassino. W dalszej kolejności odbyła się plenerowa msza św. koncelebrowana przez duszpasterzy biorących udział w zlocie.

Ognisko na rozpoczęcie zlotu zostało rozpalone przez komendantów wszystkich zlotów od Betlejemskiego Świata Pokoju (zapalonego w Betlejem, w miejscu narodzenia Chrystusa, które w okresie bożonarodzeniowych dzięki harcerstwu z całego świata dociera w każdy jego zakątek). Ognisko niczym znicz olimpijski płonęło przez cały czas trwania zlotu.

Zlot odwiedzili przedstawiciele licznych polskich i polonijnych organizacji oraz instytucji, w tym Rady Polonii Świata, Kongresu Polonii Amerykańskiej, Caritas, Instytutu Rozwoju Języka Polskiego im. św. Maksymiliana M. Kolbego,

W zlocie wzięły udział zarówno zuchy, jak i starsza młodzież harcerska

ambasady RP w Waszyngtonie oraz konsulatu generalnego RP w Nowym Jorku.

Podczas zlotu młodzież harcerska miała okazję brać udział w licznych zajęciach grupowych i indywidualnych. Odbywały się piesze wędrówki, gry i konkursy, można było spróbować swoich sił w zawodach sportowych, takich jak wspinaczka czy łucznictwo. Malowniczy teren umożliwiał obcowanie z przyrodą, a instruktorzy i instruktorki dbali o to, by zapewnić dzieciom i młodzieży ciekawy i zróżnicowany program. Zlotowi towarzyszyły też koncerty i kiermasz narodowych smakołyków. Ponieważ w trakcie trwania zlotu przypadała 80. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego, uczestnicy zlotu uczcili tych, którzy w 1944 roku ruszyli do boju o wolną stolicę – i Polskę.

Minutą ciszy uczczono ofiary powstania, odbyła się też nawiązująca do niego inscenizacja, nie zabrakło też wspólnego śpiewania powstańczych piosenek.

Zlot zakończył się uroczystą mszą św., a komendant zlotu wygłosił harcerską gawędę, której motywem przewodnim była przyjaźń i to, jaką wartość ze sobą niesie. Zlot niewątpliwie był okazją do nawiązania międzynarodowych znajomości i przyjaźni. – Pozostaną nam na pewno bardzo dobre wspomnienia, to była przygoda jedyna w swoim rodzaju. Moi synowie nawiązali wiele znajomości z kolegami z Irlandii czy Australii, z którymi nadal po zlocie korespondują, mają kontakt przez internet – mówi Ania Radziwiłowicz z Connecticut, która uczestniczyła w zlocie. Dodaje, że lokalne

harcerstwo przez wiele miesięcy wcześniej zbierało środki na pokrycie kosztów wyjazdu do Karoliny Północnej. – Dziewczynki sprzedawały ciasteczka, chłopcy sadzonki pomidorów, zorganizowana została też zabawa harcerska, z której dochód przeznaczono na wyjazd – mówi w rozmowie z „Białym Orłem”.

X Światowy Zlot ZHP w Karolinie Północnej był nie tylko okazją do spotkania harcerzy z różnych stron świata, ale także do refleksji nad wartościami, które harcerstwo kultywuje i przekazuje kolejnym pokoleniom. Wspólne przeżycia, zdobyte umiejętności i nawiązane przyjaźnie będą towarzyszyć uczestnikom przez całe życie, przypominając o duchu jedności i braterstwa, który przyświeca harcerskiemu ruchowi.

WYSYŁAMY DO POLSKI:

▪ KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
▪ ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

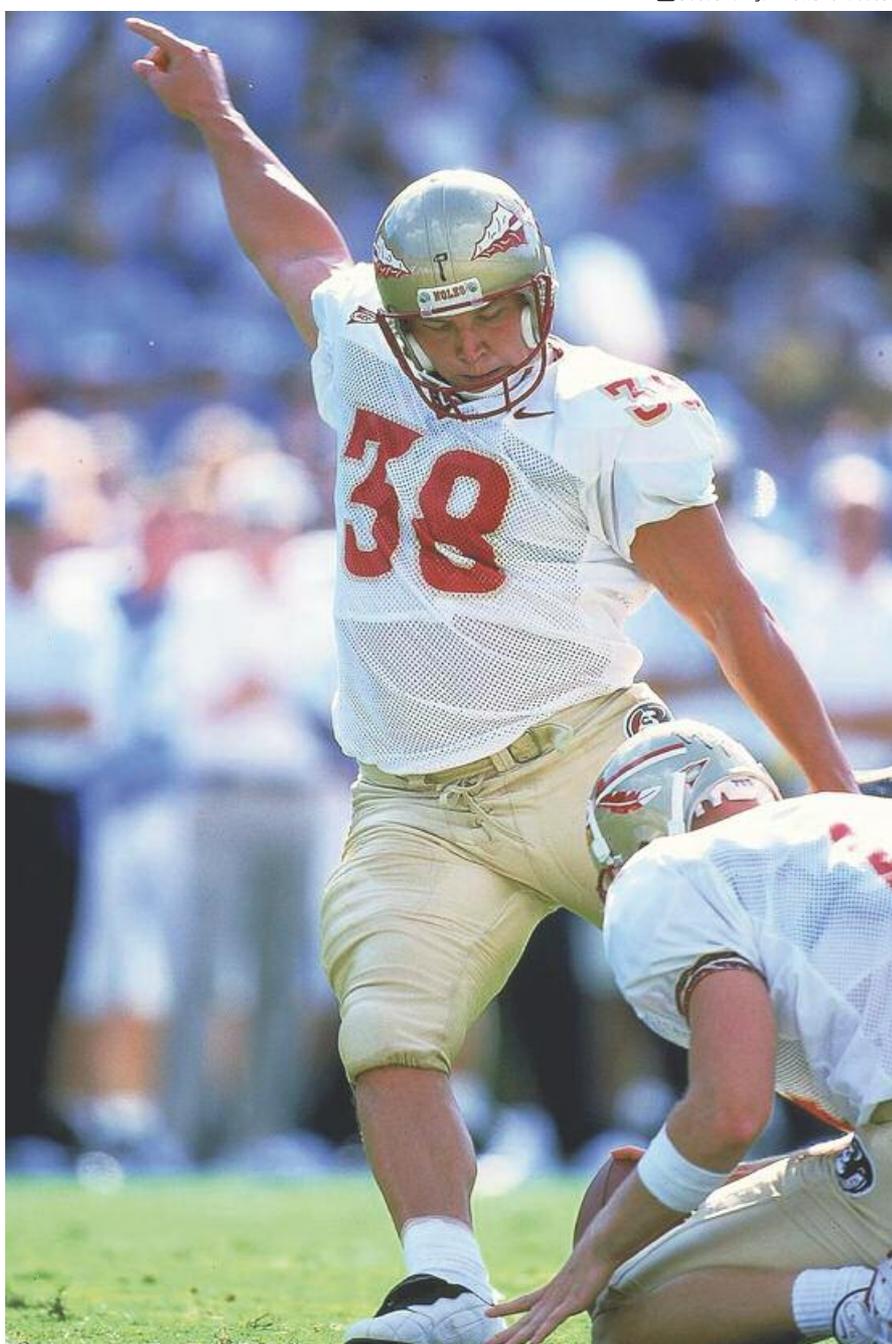
POLAMER

Gortat zbił fortunę, Oliwa zdobył Puchar Stanleya, Czerkawski zagrał w Meczu Gwiazd, Janikowski w finale NFL, a piłkarze byli mistrzami

Sportowy American Dream po polsku

 Sebastian Janikowski/facebook

Sportowcy rodem z Polski, którzy zaistnieli w USA, zarobili miliony dolarów. Niektórzy dorobili się mniejszej lub większej rozpoznawalności. Trochę gorzej ma się rzecz z autentycznym sukcesem. Niewielu sportsmenów znad Wisły może pochwalić się trofeami w tzw. gablocie.

Sebastian Janikowski (rocznik 1978) pochodzi z Wałbrzycha. Trenował piłkę nożną w tamtejszym Górniku, co kontynuował w USA, gdzie wyjechał jako nastolatek. Od zawsze miał potężnego kopa i został odkryty dla futbolu amerykańskiego w ostatniej klasie szkoły średniej. W 2000 roku w I rundzie draftu NFL trafił do Oakland Raiders, gdzie grał do 2017 roku. Tylko dwóch placekickerów przed nim znajdowało pracodawcę w I rundzie (wcześniej stało się to w roku... urodzin Sebastiana).

Pierwszy kontrakt gwarantował mu 6 mln za 4 lata gry. Szybko stał się sławny, ale był to efekt pozaboiskowych wyskoków, kolizji z prawem (groziła mu nawet deportacja). Po paru latach wyszumiał się i, z małymi wyjątkami, koncentrował na pracy.

W trakcie kariery zdobył 1913 punktów, które dają mu 10. pozycję w historii ligi. Jest rekordzistą NFL pod względem celnych uderzeń z odległości co najmniej 55 jardów. Ma ich na koncie aż 58. Najlepszy wynik to 63 jardy w meczu z Denver Broncos w 2011 roku. Wówczas było to wyrównaniem rekordu ligi.

Był najlepiej zarabiającym kopaczem w historii – zarobił ponad 53 miliony dolarów. W 2003 roku grał w finale Super Bowl, ale jego team przegrał z Tampa Bay Buccaneers 21:48.

Piotrek Alfabet

Za rok minie 100 lat od założenia Polskiego Związku Hokeja na Lodzie. Biało-czerwoni potęgą w tej dyscyplinie nigdy nie byli i długo trwał, nim zawodnik z Polski trafił do NHL. Pierwszym był bramkarz, pochodzący z Dąbrowy Białostockiej, Piotr Sidorkiewicz (rocznik 1963). Jako dziecko wyemigrował z rodzicami do Kanady. W 1981 roku został wybrany w draftie NHL z numerem 91 przez Washington Capitals. Debiutował dopiero w sezonie 1987/88, gdy był już związany z Hartford Whalers. Później reprezentował Ottawa Senators i New Jersey Devils. Po grał w NHL 8 sezonów. Kibice nazywali

go Peter Alphabet, z uwagi na trudność w wymówieniu nazwiska.

Tuzin sezonów Księcia

Mariusz Czerkawski (rocznik 1972) urodził się Radomsku, hokeja nauczył w GKS-ie Tychy, a w drodze do NHL szlifował talent w Szwecji. W 1991 roku Boston Bruins wybrali go w 5. rundzie draftu z numerem 106.

W NHL spędził, z przerwami, aż 12 sezonów. Najlepszy czas miał w New York Islanders. W sezonach 1999/2000 i 2000/2001 był najlepszym strzelcem i najsukieczniejszym zawodnikiem drużyny (odpowiednio 35 bramek i 35 asyst oraz 30 bramek i 32 asysty). Miał zaszczyt zagrać w 50. Meczu Gwiazd NHL, który w 2000 roku odbył się w Toronto. Wystąpił w drużynie World All-Stars, która pokonała North America All-Stars 9:4. Asystował przy голу Słowaka Miroslava Šatana na 8:4. Łącznie w latach 1994–2006 w meczach fazy zasadniczej NHL rozegrał 745 meczów, zdobył 435 punktów (215 bramek, 220 asyst).

Pan Mariusz zawsze dobrze wyglądał, grał stylowo, toteż dorobił się ksywki „Polish Prince”. W najlepszych latach „Książę” z Polski zarabiał 14 mln. Złotych oczywiście. Jego sławę podbiło małżeństwo (krótkie) z Izabelą Scorupco, wychowaną w Szwecji polską piosenkarką, aktorką, która w 1995 roku zagrała dziewczynę Bonda w filmie „GoldenEye” (w roli głównej Pierce Brosnan). Cztery lata później pani Iza była Heleną Kurciewiczówną w filmie „Ogniem i mieczem” Jerzego Hoffmana. Jeśli wierzyć polskim krytykom filmowym, przystojny „Czerkaś” był daleko lepszym hokeistą, niżli jego piękna żona aktorką.

Ponad 400 bójek na pięści

Krzysztof Oliwa (rocznik 1973) pochodził z Tychów, seniorską karierę rozpoczął w tamtejszym GKS-ie. W 1992 roku wyjechał do Kanady, a w 1993 roku został wybrany w draftie przez New Jersey Devils. W NHL

zadebiutował trzy lata później i zyskał sławę zakapiora, a mówiąc mniej kolo-kwialnie „ochroniarza” gwiazd. Grał m.in. w New York Rangers, Pittsburgh Penguins, gdzie dbał o bezpieczeństwo największych – Mario Lemieux’a czy Jaromira Jagra.

Rozegrał 410 meczów w NHL, w których miał podobno... tyle samo bójek (średnio trzy i pół minuty kar na mecz). Robił częsty użytek z pięści, ale na tyle dobrze posługiwał się kijem i krążkiem, że w NHL spędził 9 lat. W sezonie 1999/2000 New Jersey Devils z Oliwą w składzie sięgnęli po Puchar Stanleya. Pan Krzysztof jest jedynym Polakiem, który wznosił to trofeum.

„Polski młot” wicemistrzem NBA

Pierwszym Polakiem w NBA był Cezary Trybański, drugim, bardziej utalentowanym, Maciej Lampe, ale dopiero Marcin Gortat (rocznik 1984, 211 cm) zadomowił się w lidze na dobre. Chłopak z łódzkich Bałut, wychowanek ŁKS-u, trafił do koszykówki dopiero jako 18-latek, ale nie brakowało mu talentu do pracy. Nagroda przyszła w 2005 roku – w Madison Square Garden został wybrany w II rundzie draftu NBA z numerem 57. przez Phoenix Suns, po czym oddany do Orlando Magic. Przez 12 lat rozegrał w NBA 806 meczów (2008–19), reprezentując także Phoenix Suns, Washington Wizards, Los Angeles Clippers.

Po zbudowaniu odpowiedniej muskulatury korzystał ze swego wzrostu, blokował, stawiał zasłony, walczył o zbiórki, a gdy miał w zespole wybitnego playmakera, jak np. Steve’a Nasha w „Słońcach”, potrafił często rzucić ponad 20 punktów w meczu (rekordowe 31 uzyskał akurat w Wizards). Zanim osiągnął szczyt możliwości, zaliczył największy sukces – w 2009 z Magicami zagrał o mistrzostwo NBA. Los Angeles wygrali serię 4:1, ale łodzianin wystąpił we wszystkich pięciu meczach.

W USA zarobił ok. 100 mln dolarów za grę plus kolejne miliony na kontraktach

Marcin Gortat wycisnął ze swej kariery maksimum, w tym grube miliony dolarów

reklamowych. Rok temu jego majątek oszacowano na ok. pół miliarda złotych. – Nie wchodzi w biznesy, których nie rozumiem, ani w takie, na które nie mam wpływu – mówił w jednym z wywiadów pan Marcin.

Polski „Ogień” w Chicago

Piotr Nowak (rocznik 1964), Roman Koscecki (1966) i Jerzy Podbrożny (1966) to kawał historii polskiej piłki nożnej. Pod koniec lat 90., u kresu karier, „zestrzelili siły w jedno ognisko” i mieli potężny udział w tym, że Chicago Fire zostało mistrzem MLS.

„Kosa” i „Gumiś” krótko pograli w USA, za to kawał kariery w amerykańskiej lidze zrobił pan Piotr. Wychowanek Włókniarza Pabianice w połowie lat 90., jako piłkarz TSV 1860 Monachium, należał do najlepszych pomocników w Bundeslidze, a gdy był zdrowy, błyszczał w reprezentacji Polski. Nie dziwota zatem, że brylował w MLS, która wówczas raczkowała i nie zatrudniała gwiazd najwyższego formatu. W ekipie z Wietrznego Miasta grał w latach 1998–2002. Filigranowy pomocnik (168 cm) trzykrotnie był wybierany do jedenastki sezonu oraz Meczu Gwiazd. Serwis Yahoo! wybrał go do dwudziestki najlepszych piłkarzy w historii MLS.

Po mistrzostwo MLS sięgnął już w pierwszym sezonie pracy z DC United (2004). Znajomość z Bobem Bradleyem, dla którego był prawą ręką w mistrzowskim sezonie w Chicago, zaowocowała posadą asystenta w reprezentacji USA. Nowak pełnił także funkcję trenera amerykańskiej młodzieżówki w 2008 roku.

Na mundial go nie wzięli

Janusz Michałik (rocznik 1966) urodził się w Chorzowie, ale jest wychowankiem

Gwardii Warszawa. Piłkarskie geny otrzymał w spadku po ojcu – pan Krystian dwa razy zagrał nawet w reprezentacji Polski. Janusz za Wielką Wodę ruszył w wieku 18 lat. W 1991 roku otrzymał obywatelstwo. Stało się to w marcu, a już w maju debiutował w meczu USA – Urugwaj. 44 razy w reprezentacji Stanów Zjednoczonych (na pozycji obrońcy, pomocnika), ale Bora Milutinović nie powołał go do zespołu, który wystąpił w amerykańskim mundialu (1994). Nie ukrywa, że... siedzi to w nim do dziś.

W MLS grał w barwach Columbus Crew i New England Revolution. Karierę zakończył w 1998 roku. Dziś jest dziennikarzem stacji ESPN, udziela się także w polskich mediach. O piłce mówi ciekawie, ze swadą i humorem. Co ciekawe i godne podziwu (chyba), z minimalnym jak na emigrancki staż akcentem amerykańskim.

Bogacz ma czas

Dziś w amerykańskich ligach Polacy grają i coś znaczą tylko w MLS. Kandydatem na gwiazdę jest Mateusz Bogusz (rocznik 2001), który strzela gole dla Los Angeles FC. Liga ściąga coraz lepszych piłkarzy i coraz lepiej płaci. Karol Świdzki w Charlotte FC, kasuje rocznie ponad 2 mln dolarów, Mateusz Klich w D.C. United ma podobnie.

MLS obserwuje rynek, rzuca też okiem na polski. Niedawno New York Red Bulls złożyli ofertę Wiktorowi Bogaczowi. 20-letni napastnik Miedzi Legnica grzecznie podziękował za zainteresowanie i stwierdził, że „na ten wyjazd jest dla mnie za wcześnie”. Były też sygnały, że młody napastnik wpadł też w oko Juventusowi Turyn. Zabawne w tym jest to, że Wiktor jest wychowankiem... Juventy Starachowice.

Mariusz Czerkawski był błyskotliwym technikiem wśród hokeistów, a dziś grywa głównie w golfa

 Mariusz Czerkawski/facebook

 Marcin Gortat/facebook

Od Spały do Pałacu Prezydenckiego: przedwojenna tradycja przywrócona w XXI wieku

Dożynki Prezydenckie

Gminne, powiatowe, wojewódzkie i oczywiście te o najwyższej randze – prezydenckie. Na przełomie sierpnia i września w wielu miejscach w całej Polsce odbywają się dożynki. Różnią się skalą, na jaką są organizowane, ale wszystkie stanowią okazję do celebracji polskich zwyczajów i kultury.

Jedną z ciekawszych tradycji, sięgającą już niemal wieku wstecz, jest organizacja dożynek przez prezydenta RP. Pierwsze takie wydarzenie odbyło się jeszcze w czasach II Rzeczypospolitej. Potem II wojna światowa przerwała tę tradycję, która też niemile widziana była w czasach komunistycznej dominacji. Jak to się więc stało, że Dożynki Prezydenckie znów się odbywają?

Dożynki u prezydenta

Pierwsze centralne dożynki państwowe pod nazwą „Dożynki u Prezydenta” odbyły się 28 sierpnia 1927 roku w Spale pod patronatem ówczesnego prezydenta II RP Ignacego Mościckiego. Organizatorami imprezy byli Centralny Związek Kółek Rolniczych oraz podległe mu organizacje młodzieży wiejskiej i Związek Teatrów Ludowych. Uroczystość była największą tego typu imprezą w okresie międzywojennym i zgromadziła około 10 tysięcy osób z różnych regionów Polski. W 1928 roku kolejne dożynki w Spale, trwające aż trzy dni, pobiły rekord i zgromadziły aż 38 tysięcy uczestników.

Od 2020 r. dożynki prezydenckie odbywają się w Pałacu Prezydenckim w Warszawie

Spała to niewielka miejscowość położona na terenie dawnej Puszczy Piłlickiej (woj. łódzkie). Z myślą o organizacji krajowych dożynek postanowiono zbudować odpowiednią do tego infrastrukturę. Tak powstał okazały stadion z trybunami mogącymi pomieścić około 10 tysięcy widzów. Pośrodku widowni znajdowała się udekorowana drewnem loża

dla prezydenta RP i jego gości. Na stadionie tym odprawiono przy polowym ołtarzu mszę świętą otwierającą spalskie dożynki. Tutaj też przebiegał ceremoniał składania wieńców dożynekowych.

Powrót tradycji

Dożynki u Prezydenta były kontynuowane z powodzeniem aż do wybuchu wojny w

1939 roku. W okresie wojennym i pod okupacją sowiecką zaprzestano organizacji tego wydarzenia. W 2000 roku tradycję reaktywował prezydent Aleksander Kwaśniewski. Uroczystości otrzymały nową nazwę – Dożynki Prezydenckie. Po zakończeniu kadencji Aleksandra Kwaśniewskiego, w latach 2006–2008 dożynki w Spale miały charakter regionalny. W

Dożynki prezydenckie poprzedza konkurs na najpiękniejszy wieńiec dożynekowy, organizowany przez Pierwszą Damę RP

Dożynki co roku uświetniane są przez występy taneczne i wokalne. Wśród wykonawców jest m.in. Zespół Pieśni i Tańca „Mazowsze”

2009 roku Lech Kaczyński powrócił do tradycji prezydenckich dożynek, w których wzięło udział 13 województw. W 2010 roku odbyły się pierwsze dożynki pod patronatem Bronisława Komorowskiego. Do wybuchu pandemii dożynki tradycyjnie odbywały się w Spale. W 2020 roku, ze względu na pandemię COVID-19, Andrzej Duda przeniósł dożynki do Pałacu Prezydenckiego w Warszawie, gdzie są organizowane do dziś.

Tegoroczne uroczystości

Dożynki Prezydenckie 2024 odbędą się w dniach 14-15 września w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. Główna część uroczystości rozpocznie się mszą świętą, po której nastąpi najbarwniejsza część dożynek – przemarsz korowodu oraz ceremoniał dożynkowy z wręczeniem

prezydentowi chleba oraz otańczeniem pary prezydenckiej przez Zespół Pieśni i Tańca „Mazowsze”, który od 2017 roku uświetnia to wydarzenie.

W przeddzień głównych uroczystości, 14 września, odbędzie się Konkurs na najładniejszy wieniec dożynkowy, organizowany przez Pierwszą Damę. W konkursie wezmą udział grupy reprezentujące poszczególne województwa. Celem konkursu jest kultywowanie oraz popularyzowanie najbardziej wartościowych tradycji regionalnych oraz najciekawszych dziedzin plastyki obrzędowej, a także promocja dorobku kulturowego polskiej wsi i rozbudzanie zainteresowania twórczością ludową. Zwycięski wieniec otrzyma nagrodę Prezydenta RP.

 AD, JLS

Według historycznych przekazów w Dożynkach u Prezydenta, które odbyły się w Spale w 1928 r., wzięło udział 38 tys. osób

Największe Dożynki u Prezydenta w okresie przedwojennym zorganizowano w 1928 roku. Przybyło na nie około 38 tysięcy ludzi z całej Polski. Uroczystości trwały trzy dni. Pierwszego dnia miał miejsce przyjazd i zakwaterowanie uczestników. W ciągu dnia na stadionie odbywały się liczne próby występów i przemówień, a wieczorem zabawy ludowe, tańce i występy orkiestry. Drugiego dnia miało miejsce oficjalne otwarcie dożynek. W godzinach porannych odbyła się msza święta, w której wziął udział prezydent Mościcki. Po mszy, około godziny dziewiątej, ustawił się korowód dożynkowy. Po obu stronach stanęły szpalery utworzone przez członków straży pożarnych. Prezydent stanął z gośćmi na stopniach pałacu i witał zbliżający się pochód. Korowód otwierała orkiestra tomaszowskiej straży ogniowej. Za nią konno jechali chłopcy w tradycyjnych strojach Kujaw, Śląska, Mazowsza, Łowicza, Krakowa i Podhala, prezentujący maszyny rolnicze: pług samochodowy, brony sprężynowe, brony polowe dwukonne i siewnik. W dalszej części korowodu, na wozie ze zbożem jechały kobiety i mężczyźni z kosami, sierpami, grabiami i widłami. Pochód zamykała orkiestra wiejska i ogólnopolski wieniec dożynkowy, eskortowany przez czterech chłopów z cepami. Za barwnym korowodem szli przedstawiciele komitetów organizacyjnych, a wśród nich Towarzystwa Rolnicze, Związek Kółek Rolniczych, Teatrów Ludowych, Osadników, Młodzieży Ludowej oraz delegacje włościańskie z okolic Spały. W godzinach popołudniowych odbył się uroczysty obiad, na który prezydent zaprosił wszystkie delegacje. W tym samym czasie na stadionie trwały popisy sportowe, a w lesie wojskowe kuchnie polowe wydawały bigos i piwo. Po obiedzie delegacje składały prezydentowi wieniec dożynkowy. W sumie goście podarowali głowie państwa 155 ręcznie wyplatanych wienców. Po ceremonii prezydent wygłosił przemówienie do wszystkich uczestników dożynek. Wieczorem odbyły się tańce i pokaz sztucznych ogni. Trzeciego dnia trwały zabawy ludowe oraz pokaz wesela kurpiowskiego. Dożynki zakończył uroczysty odjazd delegacji i gości.

Dożynkowe rekordy

Dożynki to jedno z najważniejszych tradycji w polskim kalendarzu rolniczym. W Polsce są obchodzone z wielką radością, a ich nieodłącznym elementem są różnorodne osiągnięcia, które pokazują, jak niezwykle mogą być lokalne tradycje. Rekordy ustanawiane podczas tych uroczystości są dowodem na kreatywność, pracowitość i zaangażowanie lokalnych społeczności. Dzięki nim każda edycja dożynek staje się wyjątkowa i zapadająca w pamięć. Od najpiękniejszych wienców po najdłuższe korowody – każde dożynki to wyjątkowa okazja, aby pokazać, że Polska wciąż potrafi zaskakiwać różnorodnością i bogactwem kulturowym, łącząc przeszłość z teraźniejszością.

Najdłuższy korowód dożynkowy

Na dożynkach w Luzinie w 2013 roku pobito rekord świata w długości korowodu dożynkowego. Parada rozciągała się na dystansie aż dwóch kilometrów. W kolumnie poruszającej się przez największą wieś województwa pomorskiego jechały przystrojone bryczki, maszyny rolnicze, zabytkowe motocykle, a także nowy autobus PKS oraz stuletnia pompa strażacka, która podczas dożynek ostatni raz w historii przejechała ulicami wsi.

Najwięcej osób tańczących kujawiaka

Kujawiak to polski folklorystyczny taniec ludowy, wywodzący się z obrzędów weselnych. 28 sierpnia 2022 roku podczas Dożynek Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Kruszynie odbył się Rekord Polski na najwięcej osób jednocześnie tańczących kujawiaka. Naukę tańca poprowadzili znani tancerze – Anna Głogowska i Tomasz Barański. W bicu rekordu wzięły udział grupy taneczne oraz osoby uczestniczące w dożynkach, które wcześniej nie znały podstaw tego tańca. Nauka kroków trwała pół godziny, a następie przystąpiono do tańca. Łącznie 100 osób wspólnie zatańczyło kujawiaka na rekord Polski. Taniec trwał 3 minuty. Przedsięwzięcie miało na celu zjednoczyć społeczność i przypomnieć lu-

dziom o pięknych kujawskich tradycjach.

Największy obwarzanek

W 2013 roku w Wolbromiu podczas dożynek obchodzono II. Małopolskie Święto Chleba, gromadzące wytwórców najlepszych wypieków w okolicy. Z okazji tego wydarzenia uczestnicy dożynek postanowili wspólnie pobić rekord Polski na największego obwarzanka. Gigantyczny wypiek ważył 32,5 kg, miał obwód 430 cm, grubość 31 cm i został upieczony w piekarni Jacka Haberki. Mogli go skosztować wszyscy obecni na dożynkach. Zgodnie z ceremoniałem, starości dożynek przekazali wypieczony obwarzanek burmistrzowi miasta.

Największy klinek i najdłuższy sękacz

Na dożynkach w Dąbrowie (woj. podlaskie) w 2013 roku przygotowano największy twaróg klinek i najdłuższy tradycyjny sękacz w Polsce. Twaróg ważył aż 61,8 kg i został przygotowany z 400 l mleka. Na wagę musiało go położyć dwóch dorosłych mężczyzn. Sękacz miał 184 cm wysokości i ważył 38 kg. Został upieczony z 500 jaj, 16 kg mąki, 8 kg cukru, 8 l śmietany, 8 cytryn i 9,6 kg masła. Wypiekanie trwało około 7 godzin, a przygotowanie pieca, w którym można było upiec sękacz zajęło tydzień.

Najwięcej osób koszących zboże

Współczesne koszenie zboża odbywa się zazwyczaj przy pomocy kombajnów. Zanim jednak maszyny ułatwiły rolnikom pracę, zbiorów dokonywano samodzielnie, z użyciem tradycyjnych narzędzi. Upamiętniające dawne czasy koszenia zboża sierpami i kosami stało się ważnym elementem gminnych dożynek w Proszowicach. To właśnie tam 14 sierpnia 2022 roku mieszkańcy gminy oraz goście pobili rekord Guinnessa na najwięcej osób jednocześnie koszących zboże tradycyjnymi narzędziami. Za kosy i sierpy chwyciły aż 734 osoby. Tym samym uczestnikom udało pobić wynik 564 osób ustanowiony kilka lat wcześniej w Słowenii.

 ALICJA DĘBEK

Polski pomnik poświęcony Żołnierzom Wyklętym wśród 100. najpiękniejszych dzieł sztuki w przestrzeni publicznej na świecie

Niezwykły hołd dla niezłomnych

 Miasto Wrocław

Znajdujący się we Wrocławiu pomnik, który upamiętnia Żołnierzy Niezłomnych, znalazł się w czołowej setce najpiękniejszych dzieł sztuki w przestrzeni publicznej na świecie w prestiżowym konkursie CODAworx 2024. Monument został wybrany spośród 380 dzieł pochodzących z 24 krajów.

Pomnik jest jedynym obiektem z Polski, który znalazł się w tym roku na prestiżowej liście CODAworx. To ogromne wyróżnienie zarówno dla Wrocławia, jak i jego twórców – wrocławskich artystów Tomasza i Konrada Urbanowiczów z pracowni Archiglass.

Pomnik Żołnierzy Niezłomnych został odsłonięty 8 maja tego roku przez major Wandę Kiałkę, sanitariuszkę i łączniczkę Armii Krajowej, więźniarkę Workuty. Ma formę dziewięciu wykonanych ze szkła postaci żołnierzy niezłomnych, które zatopione są w szklanych prostopadkościanach. Ich sylwetki zdają się iść w różnych kierunkach. Projekt monumentu zrealizowano dzięki wspólnym wysiłkom Urzędu Miejskiego Wrocławia, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Centrum Historii Zajezdnia.

Pomnik przedstawiający 9 postaci w szklanych bryłach został odsłonięty we Wrocławiu w maju br.

Wokół pomnika powstanie niebawem program edukacyjny o Żołnierzach Niezłomnych, których losy związane były z Wrocławiem.

Organizator prestiżowego konkursu, w którym został doceniony wrocławski pomnik – CODAworx – to największa amerykańska plat-

forma zajmująca się sztuką w architekturze i przestrzeni publicznej. Łączy ona artystów, projektantów, architektów, deweloperów oraz jednostki publiczne zajmujące się włączaniem sztuki do architektury.

Wrocław europejskim miastem przyszłości

Wrocław zajął pierwsze miejsce w rankingu „European Cities and Regions of the Future 2024” w kategorii miast średniej wielkości. Ranking jest publikowany co roku przez dwumiesięcznik „fDi Intelligence”, należący do renomowanego brytyjskiego dziennika „The Financial Times”. Zajmuje się analizami oraz prognozowaniem, które regiony w Europie i na świecie będą korzystne dla inwestycji długoterminowych.

Badanie obejmowało łącznie 330 miast europejskich, które sklasyfikowano według wielkości populacji na pięć grup. Były to miasta największe, duże, średnie, małe i mikro. Sklasyfikowane zostały także 141 regiony europejskie podzielone na trzy grupy – regiony duże, średnie i małe. Poza ogólną klasyfikacją w rankingu wspomniane miasta i regiony oceniane były w 5 kategoriach: „przyjazny dla biznesu”, „potencjał ekonomiczny”, „efektywność kosztowa” (opłacalność), „kapitał ludzki i styl życia” oraz „skomunikowanie”. Osobną kategorią była „strategia Bezpośrednich Inwestycji Zagranicznych (BIZ)”. W miastach średniej wielkości, czyli liczących od 200 do 750 tys. mieszkańców, bezkonkurencyjny okazał się Wrocław. Stolica Dolnego Śląska zajęła pierwsze miejsce, wyprzedzając Zurych, czyli ubiegłorocznego zwycięzcę. Rok temu Wrocław był w tej kategorii na trzecim miejscu. W tegorocznej edycji zwyciężył ze względu na rekordowy rok pod względem nowych inwestycji bezpośrednich, szacowanych na 5.3 mld dolarów. We Wrocławiu ogromną sumę zainwestował m.in. amerykański potentat technologiczny Intel. Poza rekordowymi nakładami dotyczącymi inwestycji komisja konkursowa zwróciła też uwagę, że Wrocław jest domem technologii i innowacji. Poza Wrocławiem w rankingu wyróżnionych zostało też kilka innych polskich miast jako liderów przyszłości w Europie. Wśród nich znalazły się m.in. Łódź, Gdańsk i Szczecin, w kategoriach „kapitał ludzki i styl życia” oraz „potencjał ekonomiczny”.

Gdynia najszcześniejszym miastem w Polsce

Gdynia została mianowana najszcześniejszym miastem w Polsce w rankingu Happy City Index #2024, który przygotowali eksperci z Institute for Quality of Life w Londynie. W tej edycji wśród najszcześniejszych miast znalazło się łącznie sześć miast z Polski.

W rankingu Happy City Index #2024 wzięło udział 250 miast z całego świata. Badacze analizowali m.in. opinie mieszkańców

na temat życia w ich mieście, infrastrukturę, rozwój ekonomiczny czy sposób zarządzania. 250 miast podzielono na trzy kategorie: najmniej, bo 37, trafiło do najwyższej kategorii – złotej, miejsca od 38. do 100. to kategoria srebrna, a pozostałe miejscowości trafiły do kategorii brązowej.

Gdynia uplasowała się najwyżej, jeśli chodzi o polskie miasta. Znalazła się na 97. miejscu, czyli w srebrnej kategorii, w sąsiedztwie takich miast, jak Dubaj i Lizbona. Poza

srebrną kategorią, w rankingu znalazło się też pięć innych miast Polski, m.in. Gdańsk (120. miejsce), Rzeszów (147. miejsce) oraz Katowice (177. miejsce).

Jak informuje Urząd Miasta Gdyni, to nie jest pierwsze takie wyróżnienie. Miasto zajmowało już czołowe lokaty w rankingach podsumowujących m.in. poziom jakości życia mieszkańców i ich zadowolenie. Trzy razy z rzędu, w latach 2011, 2013 i 2015, Gdynia zajmowała pierwsze miejsce w ogólnopolskim

rankingu najlepszych polskich miast do zamieszkania, opracowywanym przez Radę Monitoringu Społecznego. Wśród znaczących wyróżnień warto też wymienić 3. miejsce w ścisłym gronie miast z całego świata o najwyższej jakości życia w rankingu LivCom Awards z 2019 roku oraz badanie prowadzone przez znany portal ogłoszeniowy Otodom we współpracy z ThinkCo, z którego jasno wynikało, że gdynianie to najszcześniejsi mieszkańcy w Polsce.

ZAWADA INSURANCE

✓ samochód ✓ biznes
✓ dom ✓ życie

ZAOSZCZĘDZIMY CI NA UBEZPIECZENIU

Możliwość załatwienia całej transakcji telefonicznie lub przez internet!
Honorujemy polskie prawo jazdy oraz prawo jazdy z innych stanów.

131 Millbury St., Worcester, MA
508 831 0133
www.zawadagroup.com

Trusted Choice

Pieniądze nie rosną na drzewach.
Dlatego nie powinieneś przepłacać za ubezpieczenie samochodu!

Przynieś obecną polisę do naszego biura, a my pokażemy Ci, jak możesz obniżyć koszt ubezpieczenia!

REPREZENTUJEMY NAJWIĘKSZE FIRMY UBEZPIECZENIOWE. ZNAJDIEMY NAJBARDZIEJ KORZYSTNĄ OFERTĘ DLA CIEBIE!

Global Insurance Services, Inc.

ODWIEDZ JEDNĄ Z NASZYCH LOKALIZACJI LUB ZADZWOŃ:
321 FREEPORT ST., DORCHESTER, MA 02122, TEL. (617) 268-3200
818 WESTERN AVE., LYNN, MA 01905, TEL. (781) 595-7315

MÓWIMY PO POLSKU

„Dwa języki, dwie przygody, ruszaj z nami w te zawody!”

✓ Klasy dla dzieci w wieku 3-16 lat
✓ Przygotowanie do egzaminu SEAL OF BILITERACY
✓ Zajęcia: soboty, 9:30 am - 1:30 pm
✓ NOWOŚĆ! Zajęcia dla dorosłych

ZAPISZ SIĘ JUŻ DZIŚ!

Szkoła Języka Polskiego im. Janusza Korczaka w Providence
866 Atwells Ave, Providence, RI
korcakps@gmail.com
401-919-9835
www.szkolari.com

NIE WSZYSTKO MOŻNA W ŻYCIU ZAPLANOWAĆ...

Ale zaplanowanie i opłacenie własnego pogrzebu sprawi, że Twoje ostatnie życzenia będą spełnione i pozbawi Twoich bliskich dodatkowych kłopotów.

Worcester Funeral Inc.

Nasz zakład pogrzebowy służy lokalnej Polonii od 1912 roku i mieści się tuż obok polskiej parafii.

www.worcesterfuneral.com

DIRSA-MORIN FUNERAL HOME
298 Grafton St., Worcester, MA
Tel. 508-753-4211

HENRY DIRSA FUNERAL HOME
33 Ward St., Worcester, MA
Tel. 508-756-8346

FLORYDA: Cape Coral, Fort Myers, Naples i okolice

Jones & Co. Realty

Vito Kostrzewski - Realtor

Ich spreche deutsch/mówię po polsku!

1342 Colonial Blvd., H-59
Fort Myers, FL 33907

Mobile: 239-910-5400
Office: 239-415-5881
Fax: 877-329-8486
vitorealtor@vitofl.com

www.FloridaHomeParadise.com

Szeroki asortyment kiełbasek na grilla własnego wyrobu!

► WĘDLINY I KIEŁBASY WŁASNEGO WYROBU
WG STARYCH, SPRAWDZONYCH RECEPTUR **ZAPRASZAMY!**
► SŁODYCZE I UPOMINKI

► OGROMNY WYBÓR EUROPEJSKICH SERÓW
► ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
► POLSKIE PIECZYWO ORAZ WYROBY CUKIERNICZE

karls SAUSAGE KITCHEN & EUROPEAN MARKET

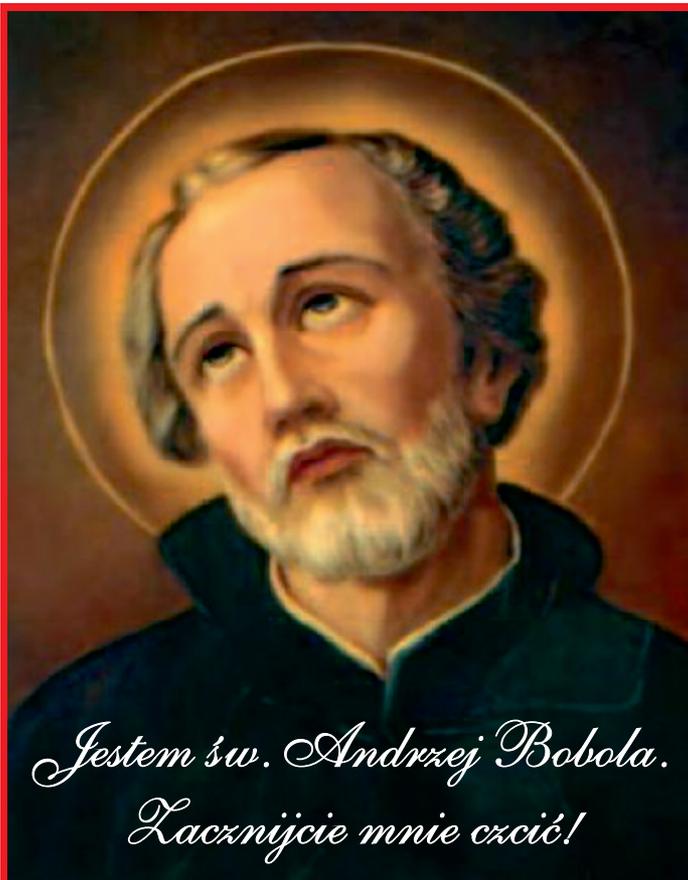
1 Bourbon Street, Peabody, MA (Exit na Lowell St)
Tel. 978-854-6650 | www.karlssausage.com

Zapraszamy od wtorku do soboty od 9 do 6. Jesteśmy nieczynni w niedziele i poniedziałki

Europejskie delikatesy,
masarnia i piwiarnia
pod jednym dachem!

Odwiedź nas w mediach społecznościowych!

Serdecznie zapraszamy wszystkich kapłanów
oraz całą Polonię do udziału
w **UROCZYSTOŚCI POŚWIĘCENIA**

SANKTUARIUM ŚW. ANDRZEJA BOBOLI W DUDLEY, MA

pierwszego sanktuarium w USA
poświęconego patronowi Polski

16 maja 2025 r.

**Uroczystość poprzedzi nowenna
do św. Andrzeja Boboli – Patrona Polski**

DATY NOWENNY:

- 15 września 2024 – początek nowenny, msze św.
o godz. 9:00 (j. polski) i o godz. 10:30 (j. angielski)
- 20 października 2024
- 17 listopada 2024
- 15 grudnia 2024
- 12 stycznia 2025
- 16 lutego 2025
- 16 marca 2025
- 13 kwietnia 2025
- 16 maja 2025 – zakończenie nowenny
i poświęcenie sanktuarium

**Dołącz do wspólnej
modlitwy i dziękczynienia
w duchu jedności
i tradycji.**

**ST. ANDREW BOBOLA PARISH
54 WEST MAIN STREET
DUDLEY, MA 01571**

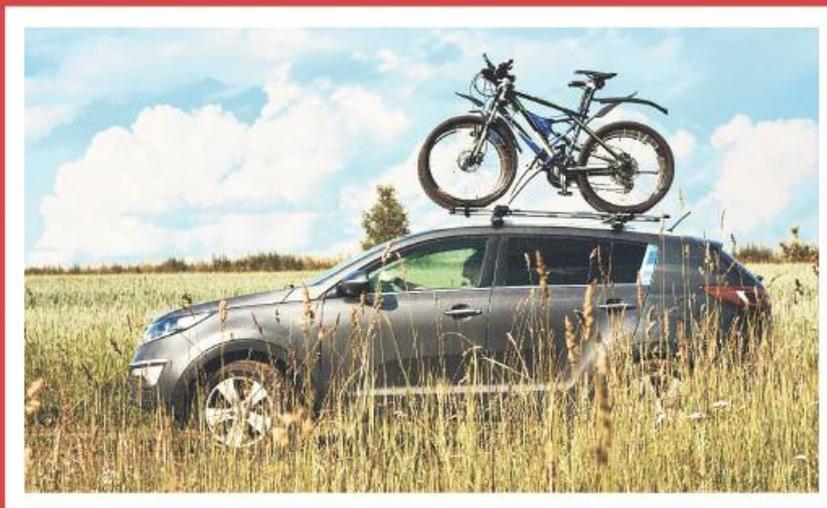
Więcej informacji: **ks. Krzysztof Korcz**
– tel. 508-943-5633, e-mail: rectory@standrewbobola.net

**DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ O ŚW. ANDRZEJU BOBOLI
NA STRONIE INTERNETOWEJ PARAFII:
www.standrewbobola.com**

dompak PACZKI DO POLSKI I EUROPY

WYSYŁAMY SAMOCHODY, MOTOCYKLE, QUADY I INNE
POJAZDY DO MAGAZYNU LUB POD DRZWI KLIENTA

MIENIE PRZESIEDLEŃCZE

Procedura mienia przesiedlenia przeznaczona jest dla osób przybywających do Polski z zamiarem stałego zamieszkania. Odprawa rzeczy w ramach mienia przesiedleńczego wiąże się ze zwolnieniem rzeczy z opłat celno-skarbowych w Polsce. Nasza oferta to wynajem całych kontenerów, jak również miejsca w kontenerze. Płacisz za powierzchnię, jaką zajmie twoja przesyłka.

732.325.3322 | www.dompak.us

The Polish Center of Learning & Discovery at Elms College

Embrace your heritage

OUR MISSION:
The Polish Center is a resource center safeguarding historical objects representative of the material culture of the Polish people; and offering educational programs on Polish history and culture and Polonia today.

A UNIQUE POLISH AMERICAN MUSEUM AND EDUCATIONAL CENTER OF EMIGRATION AND CULTURE

The Polish Center of Learning & Discovery at Elms College
33 South Street, Chicopee, MA 01013
E-mail: polishcenter@elms.edu • facebook.com/thepolishcenter
413-592-0001 • www.polishcenter.net

OF DISCOVERY AND LEARNING

NAJTAŃSZE BILETY
do Polski, z Polski i na cały świat!

PACZKI EKSPRESOWE
LOTNICZE I MORSKIE
do Polski, wschodniej i zachodniej Europy
PACZKI PONADWYMIAROWE

EKSPRESOWE PRZEKAZY DOLARÓW
do banku, na pocztę lub z dostawą do domu!

POMAGAMY PRZY SKŁADANIU DOKUMENTÓW NA POTWIERDZENIE OBYWATELSTWA POLSKIEGO ORAZ PRZY WYPEŁNIANIU APLIKACJI NA ZIELONĄ KARTĘ, OBYWATELSTWO I PASZPORT USA

SYRENA TRAVEL AGENCY
Tel. 617-269-9123 Wygodny PARKING dla Klientów.
10 Andrew Sq., South Boston, MA 02127
syrnatravel@gmail.com

Ofujemy szeroki wachlarz usług:

- NOTARIUSZ: tłumaczenia, pełnomocnictwa - APOSTILLE
- pełna obsługa wyjazdów turystycznych do Polski i na cały świat (grupowe i indywidualne)
- rezerwacje hoteli ■ wynajem samochodów
- mienie przesiedleńcze, wynajem kontenerów, transport samochodów i motocykli
- wysyłka kwiatów do Polski

PAKIETY WAKACYJNE:
ALL-INCLUSIVE: KARAIBY, LAS VEGAS, FLORYDA, HAWAJE oraz REJSY STATKIEM - CRUISES

www.syrnatravelagency.com
SŁUŻYMY POMOCĄ CAŁEJ POLONII już od 30 lat !!!

 POLONUS DELI

2001 - 2024
23 lata

JEDYNY POLSKI SKLEP NA NORTH SHORE AREA ZAPRASZA!

Polecamy szeroki asortyment **POLSKICH PRODUKTÓW:**
wędliny, nabiał, pieczywo, ciasta, artykuły spożywcze, garmazerkę i upominki.

176 Essex St.
(Museum Place)
Salem MA
Tel. 978-740-3203
www.polonusdeli.com

Gary L. Bridgman, Attorney

Death and Taxes Question the inevitable

We have over 35 years experience advising and representing individuals, businesses and estates on federal, state and local tax matters.

80 Optical Drive, Southbridge, MA 01550
Phone: 508-765-7085, Fax: 508-765-1238
Email: gbridgman@earthlink.net, http://www.gbridgman.com/

We offer Federal and State income tax preparation at competitive prices and for new clients we offer \$25 off the price you paid for tax preparation for your 2015 tax returns.

Nicole *Beata* *Kasia*

Medicare

RAYMOND SENIOR PLANNING

Nowe limity dochodowe na 2024 rok:

QMB 1 osoba	\$2649
małżeństwo	\$3595
SLMB 1 osoba	\$2900
małżeństwo	\$3935
ALMB 1 osoba	\$3088
małżeństwo	\$4191

Bezpłatna pomoc w :

- Medicare
- IRA, 401K inwestycje
- Ubezpieczenia na życie
- Access Health
- Szara karta
- Dodatkowe plany ubezpieczeń

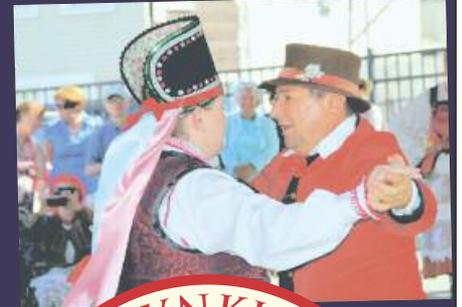
NEW BRITAIN 195 West Main Street
SOUTHINGTON 360 N. Main St., Suite 5

Zapraszamy codziennie od 9 do 4. Dostępne spotkania w soboty.
E-mail: RaymondSeniorPlanning@gmail.com

Agent ubezpieczeniowy w CT, MA i na FL. Doradca w sprawach ubezpieczenia Medicare

BEZPŁATNA KONSULTACJA, DZWOŃ PO POLSKU!
203-699-2611 860 270 0840

We do not offer every plan available in your area. Any information we provide is limited to those plans offered in your area. Please contact Medicare.Gov or by phone at 1-800-MEDICARE to get information on all of your options.

Boston's Polish Harvest Festival

Sunday, September 22, 2024
12:00 to 6:00 PM

Our Lady of Czestochowa Parish

655 Dorchester Avenue, South Boston, MA

- Traditional Polish Food • Pony Rides
 - Delicious Pastries • Special Guests
 - Music and Dancing • Children's Activities
 - Various Performances • Prize Raffle
 - Presentation Booths • And much more!
- Open Air Festivities (Held Rain or Shine)

**FREE
Entrance!
All are
welcome!**

More info: (617) 268-4355 or www.ourladyofczestochowa.com

CZYTAJ CODZIENNIE BIAŁY ORZEŁ ONLINE

www.BialyOrzel24.com

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.

Phone: 305.864.2349

e-mail: Info@ampolstitute.org

www.ampolstitute.org

Honorary Consulate
of the Republic of Poland

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul

Phone: 305.866.0077

e-mail: polconsulfl@yahoo.com

Chopin Foundation
of the United States, Inc.

Phone: 305.868.0624

e-mail: info@chopin.org

www.chopin.org

Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

Msze Święte dla Pielgrzymów

w każdą niedzielę, godz. 10:30 - w j. angielskim, godz. 12:00 - w j. polskim

Msze Święte za Ojczyznę

15. dnia każdego miesiąca o godz. 18:00 - w j. angielskim

16. dnia każdego miesiąca o godz. 18:00 - w j. polskim

Od godz. 17:30 - adoracja i czytanie intencji z prośbami o wstawiennictwo do św. Andrzeja

ST. ANDREW BOBOLA PARISH

54 WEST MAIN STREET, DUDLEY, MA 01571

Informacje i kontakt: 508-943-56-33 lub rectory@standrewbobola.net

Kim był św. Andrzej Bobola? Dowiedz się więcej na: www.standrewbobola.com

Wyślij tak, jak trzeba! Tylko przez

POLAMER

Nie mieszkasz blisko
naszego punktu?

Wyślij z domu na
send.polamerusa.com

- paczki morskie i lotnicze
- mienie przesiedlenia
- transport komercyjny
- przekazy pieniężne
- bilety lotnicze oraz kwiaty
- i zestawy upominkowe do Polski

■ GREENPOINT - NY
167 Greenpoint Ave.
Tel. 718-349-1319

■ MASPETH - NY
64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

■ ROSELLE - NJ
275 Cox St. - Magazyn Cargo
Tel. 908-352-9100

■ WALLINGTON - NJ
130 Main Ave.
Tel. 973-779-6613

Adresy wszystkich
naszych biur i agentów
znajdziesz na stronie
Polamerusa.com
bądź pod
773-774-8855

Kiszonki – metoda naszych babć w nowoczesnej odsłonie

Zdrowie w słoiku

W naszym tekście postaramy się was przekonać do tego, że kiszonki to naturalne superfoods, które powinny znaleźć się w jadłospisie każdego!

Czym są kiszonki?

Na pytanie to najprościej odpowiedzieć stwierdzeniem, że jest to żywność poddana działaniu bakterii fermentacji mlekowej. Proces ten skutecznie utrwala kiszone warzywa i owoce. Pozwala to na wielomiesięczne przechowywanie ukiszonej żywności, a także jej bezpieczne spożycie po upływie czasu.

Dlaczego kiszonki są obecnie tak popularne? Przede wszystkim ze względu na ich dobroczynne właściwości, ale i doskonały, bardzo charakterystyczny smak. Kiszonki wykazują działanie prozdrowotne. Są doskonałym źródłem witamin – m.in. C i E – a także beta-karotenu. Wyjątkowo dobrze działają na mikroflorę jelitową i wspomagają trawienie.

Co można kisić? W zasadzie niemal każde warzywo. Do najpopularniejszych rodzajów kiszonek należą:

- kiszone ogórki gruntowe,
- kiszone kapusta biała,
- kiszone kapusta czerwona,
- kiszony seler,
- kiszone brukselka,
- kiszone cebula,
- kiszone papryka,
- kiszony buraki,
- kiszony zielony pomidory,
- kiszona dynia,
- kiszona cukinia,
- mix warzywny np. kimchi.

Co ciekawe procesowi kiszenia poddaje się także niektóre owoce. Popularność zyskują m.in. kiszony cytryny, z których można wykonać lemoniadę.

Dodatkową zaletą kiszenia jest łatwość przeprowadzenia samego procesu. Nie jest to ani czasochłonne, ani kosztowne.

Kiszonki a zakwas

Ciekawym rodzajem kiszonek są także zakwas. Podobnie jak i w przypadku pierwszych z nich do produkcji wykorzystuje się aktywności bakterii. To właśnie tak uzyskuje się zakwas na żur, chlebowy czy buraczany. Do ich wyprodukowania wykorzystuje się zalewę z ciepłej wody, mąki, soli i czosnku. Jeśli chcemy przygotować zakwas w domu, można do niego dodać kromki chleba na zakwasie. Po około 5 dniach kiszenia w temperaturze 20 st. bę-

dzie on gotowy do przelania do wyparzonych wcześniej butelek.

Jak przygotować kiszonki?

Skoro już wiemy, czym są kiszonki, wiemy też, że mają doskonały smak, pora na porady dotyczące ich przygotowania. Nie należy ono do procesów zbytnio skomplikowanych. Choć należy w jego trakcie zwrócić uwagę na szereg szczegółów.

Pierwszym z nich jest temperatura, w jakiej będzie zachodzić cały proces. Ma one znaczący wpływ na czas kiszenia, jak też samą jakość i smak kiszonek. Jej optymalny przedział to 15–20 stopni. Im niższa, tym fermentacja będzie zachodziła wolniej albo zostanie całkowicie przerwana!

Drugim ze szczegółów jest dostęp tlenu. Przyspiesza on procesy gnilne, dlatego warto zadbać, by kiszonki miały do niego jak najmniejszy dostęp.

Jak przygotować zalewę do kiszonek?

Za proces kiszenia warzyw i owoców odpowiada odpowiednio przygotowana zalewa. Jest to po prostu roztworu wody z solą. Warto wspomnieć, że do niektórych rodzajów kiszonek dodaje się także dodatki, np. świeży koper, czosnek i chrzan. Wzbogacają one walory smakowe gotowych produktów.

Jakie są zasady prawidłowego kiszenia?

Po pierwsze, by proces kiszenia w ogóle mógł zajść, kiszony warzywa i owoce muszą zawierać cukry. Po drugie, należy w trakcie procesu stworzyć warunki do powstania mikroflory mlekowej. Pamiętajmy o tym, by maksymalnie ograniczyć w trakcie procesu dostęp tlenu do kiszonek. Kolejnym elementem jest utrzymanie prawidłowej, wspomnianej już wcześniej temperatury. Ważne jest też odpowiednie przygotowanie warzyw i owoców do kiszenia – dokładne ich umycie, pokrojenie bądź poszatkowanie, jeśli tego wymagają.

Kiszonki są gotowe do spożycia po kilku tygodniach – albo w niektórych przypadkach dniach – od momentu zalania ich roztworem wody z solą. Im więcej czasu mija od niego, tym ich smak robi się bardziej wyrazisty.

Jakie właściwości posiadają kiszonki?

Od razu zdradzimy, że nie bez powodu nazywane są one mianem superfoods. Wykazują działanie prozdrowotne. Są wyjątkowo niskokaloryczne. Wspierają

działanie układu pokarmowego i procesy trawienne. Właśnie dlatego są bardzo polecane w przypadku diet odchudzających.

Kiszonki są naturalnymi probiotykami. Wspierają odporność organizmu. Wykazują też wysoką zawartość błonnika pokarmowego. Kiszonki są bogatym źródłem witamin – C, A, E, a także tych z grupy B. Wykazują też silne działanie antyoksydacyjne. Są też doskonałym źródłem potasu, wapnia, fosforu i magnezu.

 ANNA MILER

Przepis na ogórki kiszone

Składniki:

- ➔ 2 kg małych ogórków gruntowych
- ➔ 2 małe główki czosnku
- ➔ duży pęczek kopru z baldachami
- ➔ kawałek korzenia chrzanu
- ➔ 2 litry wrzątku
- ➔ 4 płaskie łyżki soli kamiennej

Przygotowanie:

Dokładnie umyj wszystkie warzywa. Pokrój chrzanu na mniejsze kawałki, rozdziel główki czosnku na ząbki. Wyparz cztery słoiki o pojemności 1000 ml. Wszystkie produkty podziel na cztery części – do każdego słoika. Na dno każdego z nich włóż koper, kilka ząbków czosnku oraz kawałki chrzanu. Ogórki układaj pionowo i ciasno. Następnie zalej stoją zalewą. Na tę ilość ogórków należy przygotować 2 litry wrzątku oraz 4 nieczubate łyżki soli kamiennej. By przygotować zalewę zagotuj wodę i dodaj do niej cztery łyżki soli kamiennej. Mieszaj do rozpuszczenia soli. Gorącą zalewą wypełnij słoiki, upewnij się, że nie ma w niej bąbli powietrza i zakręć.

Przepis na zakwas z buraków

Składniki:

- ➔ 500 g buraków ćwikłowych
- ➔ 4 ząbki czosnku
- ➔ 350 ml letniej wody
- ➔ przyprawy: duży liść laurowy, 6 ziaren pieprzu, 4 ziarna ziela angielskie, płaska łyżeczka soli

Przygotowanie:

Przygotuj i wyparz słoik o pojemności minimum 700 ml. Buraki umyj, obierz i pokrój na ćwiartki. Umieszczaj warstwowo z przyprawami w słoiku. Następnie dociśnij i zalej przegotowaną, ostudzoną wodą z solą. Usuń ewentualne bąbelki powietrza ze słoika. Zamknij go i odstaw na minimum tydzień.

Katarzyna Niewiadoma odniosła życiowy sukces. Decydowały sekundy

Polka wygrała Tour de France!

 Katarzyna Niewiadoma/facebook

Katarzyna Niewiadoma (Polska/Canyon-SRAM) zajęła pierwsze miejsce w Tour de France. Na ostatnim etapie zajęła 4. miejsce, ale zachowała 4 sekundy przewagi nad Demi Vollering (Holandia/SD Worx), ubiegłoroczną triumfatorką.

Nasza zawodniczka objęła prowadzenie w klasyfikacji generalnej po 5. etapie. Przed ósmym, decydującym, miała przewagę minuty i 15 sekund nad Vollering. 27 sek. traciła do niej druga w klasyfikacji generalnej rodaczka Vollering – Puck Pieterse.

O wszystkim decydował królewski etap (150 km) kończący się finiszem na legendarnym podjeździe pod Alpe d'Huez. Vollering zaatakowała na przedostatnim podjeździe. W pewnym momencie zyskała półtorej minuty przewagi nad Niewiadomą.

Polka zdołała zmniejszyć stratę, ale do samego końca nic nie było pewne.

Prawdziwe liczenie rozpoczęło się po tym, gdy Holenderka przejechała linię mety. Niewiadoma nie pękła na ostatnich metrach i utrzymała pozycję liderki. Gdy wszystko stało się jasne, nie kryła łez, a za metą uściskała ją były

Katarzyna Niewiadoma nie posiadała się ze szczęścia za metą ostatniego etapu TdF

amerykański kolarz Taylor Phinney, od lat związany z nią prywatnie.

W dwóch ostatnich latach Katarzyna Niewiadoma zajmowała w TdF trzecie miejsce. W ubiegłorocznej edycji przegrała z Vollering oraz, o ułamki sekundy, z Belgijką Lotte Kopecky. W 2020 roku była druga w Giro d'Italia.

Klasyfikacja generalna: 1. Niewiadoma – 24:36.07, 2. Vollering – 4 s, 3. Pauliena Rooijackers (Holandia/Fenix-Deceunick) – 10, 4. Evita Muzic (Francja/FDJ-Suez) – 1.21, 5. Gaia Realini (Włochy/Lidl-Trek) – 2.19, 6. Cedrine Kerbaol (Francja/Ceratizit-WNT) – 2.51

Robert Lewandowski skończył 36. lat i jest jedyny w historii Barcy

„Lewy” najstarszym napastnikiem

Według gazety „Mundo Deportivo” Robert Lewandowski jest najstarszym napastnikiem w 125-letniej historii FC Barcelony. W historii Barcy było tylko siedmiu piłkarzy, którzy byli starsi, gdy reprezentowali barwy katalońskiego klubu.

Polski snajper 21 sierpnia skończył 36 lat. Okazuje się, że jego poprzednicy na pozycji napastnika odchodzili z Barcy wcześniej. Tak też było w przypadku Lionel Messiego, który przeszedł do Paris Saint-Germain w wieku 34 lat.

Lewandowski jest też wysoko, biorąc pod uwagę piłkarzy ze wszystkich pozycji. Liderem jest obrońca Dani Alves, który ostatni mecz rozegrał, mając 39 lat i 16 dni. Drugi w rankingu jest bramkarz Jose Manuel Pinto (38 lat, 6 miesięcy i 9 dni), a trzeci obrońca Jose Ramon Alexanco (37 lat, 1 miesiąc i 15 dni).

Przed „Lewym” są także bramkarz Antoni Ramallets (36 lat, 11 miesięcy i 26 dni), obrońca Joan Segarra (36 lat, 5 miesięcy i 10 dni) oraz Migueli (36 lat, 4 miesiące i 19 dni) i Lilian Thuram (36

lat, 4 miesiące i 15 dni). „Lewandowski ma ważny kontrakt do 30 czerwca 2026 roku, może awansować na kolejne pozycje, choć Dani Alves wydaje się nieosiągalny” – podsumowuje „Mundo Deportivo”.

Pan Robert nie rezygnuje także z dalszej gry w reprezentacji Polski, w której rozegrał już imponujące 152 mecze. Drużyna Michała Probierza, w ramach Ligi Narodów UEFA, 5 i 8 września zmierzy się ze Szwecją oraz Chorwacją.

Kazimierz Wierzyński był poetą, który szefował... „Przeglądowi Sportowemu” Jedyny taki polski mistrz olimpijski

Zawsze buntował się przeciw bagatelizowaniu roli sportu. Sam uprawiał go amatorsko, ale na igrzyskach olimpijskich w Amsterdamie (1928) zdobył złoto, tyle że w konkursie sztuki i literatury. 125 lat temu urodził się Kazimierz Wierzyński.

Kazimierz Wierzyński urodził się 27 sierpnia 1894 roku w Drohobyczu. Zapisał się w historii jako uznany polski poeta, prozaik, jeden ze Skamandrytów, redaktor naczelny tygodnika „Kultura”. Ma też jednak swe miejsce w dziejach polskiej prasy sportowej – w latach 1926-1931 był redaktorem naczelnym „Przeglądu Sportowego”.

W tym okresie wystąpił m.in. z inicjatywą zorganizowania kolarskiego Wyścigu Dookoła Polski, który z czasem przekształcił się w Tour de Pologne.

Wspomniany złoty medal na holenderskich igrzyskach zdobył za tom wierszy „Laur olimpijski” (1927), poetycką projekcją przeżyć i emocji sportowych.

Po wojnie pozostał na uchodźstwie, 20 lat mieszkał niedaleko Nowego Jorku, głównie w Sag Harbor, małej osadzie rybackiej na wschodnim krańcu Long Island. Organizował życie kulturalne emigrantów, odwiedzał polskich żołnierzy, a za pośrednictwem Radia Wolna Europa docierał ze swymi wierszami i felietonami do rodaków w kraju.

Zmarł 13 lutego 1969 roku w Londynie. Jego prochy sprowadzono do Polski i w 1978 roku złożono na Starych Powązkach w Warszawie. Uchwała Sejmu RP z 28 lipca 2023 r. ustanowiła rok 2024 Rokiem Kazimierza Wierzyńskiego.

„Precz z teatrem. Niech żyje sport?” – taki tytuł nosił jeden z wywiadów z Kazimierzem Wierzyńskim

Bramkarz reprezentacji Polski postanowił zakończyć karierę

Wojciech Szczęsny powiedział „pas”

 wojciechszczesny/facebook

Dałem futbolowi wszystko, co miałem przez ponad osiemnaście lat mojego życia – powiedział Wojciech Szczęsny. Bramkarz reprezentacji Polski, ostatnio zawodnik Juventus Turyn, w wieku 34 lat postanowił zakończyć karierę.

– Moje ciało wciąż czuje się gotowe na wyzwania, mojego serca już tam nie ma. Czuję, że teraz nadszedł czas, aby poświęcić całą moją uwagę mojej rodzinie – mojej wspaniałej żonie Marinie i dwójce naszych pięknych dzieci Liamowi i Noeli – przyznał utytułowany bramkarz.

Wojciech Szczęsny pochodzi z Warszawy i jest synem Macieja Szczęsnego, który również był bramkarzem i grał w reprezentacji. Zaczynał przygodę z piłką w Agrykoli Warszawa, potem znalazł się w Legii Warszawa, a w 2006 roku, wieku 16 lat, przeniósł się do Arsenalu Londyn (krótco grał w Brentfordzie). Po dwóch latach na wypożyczeniu w Romie podpisał kontrakt z Juventusem, w którym spędził 7 lat. W dorobku ma 11 trofeów, m.in. po trzy razy mistrzostwo i puchar Włoch.

W reprezentacji Polski debiutował 18.11.2009 r. w towarzyskim spotkaniu z

Wojciech Szczęsny poświęcił piłce nożnej ponad 18 lat swego życia

Kanadą w Bydgoszczy (1:0). Był uczestnikiem mistrzostw Europy w 2012, 2016, 2021 i 2024 roku oraz mistrzostw świata 2018 i 2022. Jego ostatnim oficjalnym występem był mecz Euro 2024, w którym biało-czerwoni 21 czerwca ulegli w Berlinie Austriakom 1:3. W drużynie narodowej rozegrał 84 mecze.

Shaquille O'Neal odwiedził Polskę

Shaquille O'Neal, jeden z najlepszych centrów w historii NBA, po raz pierwszy odwiedził Polskę. Dwa dni pobyt we Wrocławiu i Polkowicach, a na koniec zawitał do Warszawy, gdzie z werwą poprowadził imprezę muzyczną jako DJ.

Do Polski legendę koszykówki zaprosiła CCC, spółka z siedzibą w Polkowicach, jeden z europejskich liderów sprzedaży obuwia. Były gwiazdor NBA przyleciał do polski prywatnym odrzutowcem, by promować markę butów „SHAQ”, dostępnych w sklepach CCC.

Były mistrz NBA z Los Angeles Lakers (trzy razy) i Miami Heat pojawił się także w hali OSiR na warszawskim Bemowie, gdzie spotkał się z młodymi kibicami i bił brawo uczestnikom charytatywnego turnieju koszykarskiego, zorganizowanego przez „SK Foundation”.

O'Neal udzielił też wywiadu Krzysztofowi Stanowskiemu, szefowi Kanału Zero na YouTube. Podczas rozmowy Amerykanin wspominał o Marcinie Gortacie. Powiedział, że to właśnie dzięki niemu pierwszy raz usłyszał o takim kraju jak Polska.

Kulminacja trzydniowego pobytu Shaqa nad Wisłą nastąpiła w okolicach ronda de Gaulle'a w Warszawie. Była sława NBA (15 razy grał w Meczu Gwiazd) przez godzinę dawał czadu na scenie jako DJ.

Podczas eventu w akcji obserwowali go m.in. siatkarze: Marcin Możdżonek, Andrzej Wrona, Michał Kubiak, a także Cezary Trybański (pierwszy Polak w NBA). Atmosfera podczas występu była na tyle luźna, że część zaproszonych gości mogła wejść na scenę i tańczyć tuż obok mierzącego 216 cm mistrza ceremonii.

PRZEMYŚL TO SAM

 Tomasz Ryzner

Diennikarz sportowy rodem z miasta, gdzie San leniwie toczy swe wody

Oferta nie do odrzucenia

Jest jakoś i jest jakość. Przed igrzyskami olimpijskimi eksperci ostrzegali, że Polacy nie poszaleją w Paryżu. Byli też znawcy tematu po staropolsku liczący, że „Szlachta na koń wsiędzie, ja z synowcem na czele i jakoś to będzie”. No i jakoś tak wyszło, że sportsmeni nad Wisłą uzbierali nad Sekwaną 10 medali. Jeno jeden trzyma jakość najwyższej próby, bo Aleksandra Mirosław we wspinaczce na czas... wspięła się na najwyższy stopień podium.

Jakoś tak wychodzi, że ostatni raz gorzej było 68 lat temu. Roku pańskiego 1956, w dalekim Melbourne, medali było 9 i też tylko jeden złoty. Procentowo jakość powojennego materiału ludzkiego wyglądała wszakże lepiej. Do Krainy Kangurów wysłano 64 osoby, w Paryżu z rywalami i własną niemocą zmagало się 210 Polaków.

Gdyby siatkarze i Iga Świątek zdobyli złoto, sprawa rozszłaby się po kościach. No ale nie zdobyli i nad Wisłą trwa szukanie winnych. Sławomir Nitras, minister sportu, obstawia Radosława Piesiewicza, prezesa Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Pan Radosław często uśmiecha(ł) się od ucha do ucha, co akurat nad Wisłą niekoniecznie budzi zaufanie. Jest tylko jedno ale – to ministerstwo obdziela pieniądźmi związki sportowe. PKOl zapewnia olimpijczykom galową garderobę, opłaca podróż, pobyt etc. Komitet zrobił swoje, ale szukanie paragrafu na Piesiewicza trwa.

Według ministra sportu do stolicy Francji udało się 13 prezesów ze związków, które nie uzyskały na igrzyska ani jednej kwalifikacji. W tym gronie znalazła się m.in. szefowa Polskiego Związku Biathlonu (sic!). Wyjazd(y) fundnął PKOl. Cios ministra wydaje się celny, ale chyba najszerzej pojechał jeden z dziennikarzy, który przypomniał, że dawnymi czasy kierujący PKOlem czynili to społecznie. Moim zdaniem, to wręcz brawurowa refleksja. Jeśli przeistoczy się w koncepcję, a następnie w ofertę, ktoś ją będzie musiał przedłożyć prezesowi. Nie mówię, broń Boże, że musi to być ktoś w typie Luki Brasiego z „Ojca Chrzestnego”. Bez daru skutecznej perswazji się jednak nie obejdzie. Inaczej prezes nam umrze ze śmiechu.

Na koniec parę zdań o mistrzu olimpijskim z 1996 roku. W 52. roku życia pierwszy raz stopę na polskiej ziemi postawił Shaquille O'Neal. Zgodę na wywiad z wielką, dosłownie i w przenośni, legendą basketu uzyskał Kanał Zero. Krzysztof Stanowski przygotował pytania przystępne, ale interlokutor zza Wielkiej Wody jakoś nie potwierdził opinii faceta o krasomówczych talentach. Przeciwnie, robił wrażenie ni to zblazowanego, ni to mało lotnego, co i raz recytując nylonowe frazesy o promowanych przez siebie butach.

Co nieco jednak „Diesel” z siebie wydusił. Pytany przez dziennikarzy o Marcina Gortata stwierdził, że szanuje „Polskiego Młota”, dzięki któremu m.in. dowiedział się gdzie ta Polska leży. Mnie te słowa przypomniały westeronową komedyjkę „Frisco Kid”. Harrison Ford zagaja w niej Gene'a Wildera: – Skąd jesteś? – Z Czech – wyjaśnia filmowy rabin Belinski. – To gdzieś koło Pittsburgha? – dopytuje Ford.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odwiedzają wyłącznie poglądy ich autorów.

Wawrzyńcowe Hudy

 CKSiR Ujsoty

WUjsolach na Żywiec-
czyźnie kolejny rok z
rzędu odbyły się Waw-
rzyńcowe Hudy, czyli
uroczyste zapalenie ogromnego
ogniska. Zapalenie hudy jest zwień-
czeniem Tygodnia Kultury Beskidz-
kiej i odbywa się nieprzerwanie od
1980 roku. Mieszkańcy na halach
i w górach miało związek z pa-
sterską kulturą. Gdy czas zbiorów
dobiał końca, górale celebrowali
ten fakt w okolicach 10 sierpnia. Lu-
dzie gromadzili się i bawili przy
rozpalonych ogniskach. Palenie hud
miało też znaczenie magiczne –
oczyszczają i odstraszało złe moce.
Wydarzenie to jest wizytówką,
która identyfikuje gminę Ujsoty na
kulturalnej mapie województwa i
kraju. Impreza przyciąga nie tylko

samych mieszkańców, ale również
osoby, które kiedyś mieszkały w tej
okolicy i na ten jeden szczególny

dzień wracają w rodzinne strony.
Hudom towarzyszą liczne koncerty
i atrakcje dla rodzin.

 Wedel

Nowe – słodkie! – muzeum w Warszawie

W fabryce E. Wedel w Warszawie powstało
interaktywne Muzeum Fabryki Czekolady.
Jest to przestrzeń, w której odwiedzający
mogą poznać proces produkcji czekolady,
zobaczyć, jak dekorowane są słynne Torciki
Wedlowskie, obejrzeć maszyny pierwotnie
używane do produkcji czekolady czy archi-
walne materiały, w tym dawne opakowa-
nia czekolad, a nawet stworzyć własne
opakowanie. Z dachu fabryki można po-
dziwiać Park Skaryszewski i panoramę
Warszawy. Otwarcie Muzeum Fabryki Cze-
kolady zaplanowano w Międzynarodowy
Dzień Czekolady, 4 września.

Gorączka złota w Polsce

W Polsce popularyzuje się trend poszuki-
wania złota. Występowanie złota w
Polsce ma charakter regionalny, ale
mimo tego Polska plasuje się w
pierwszej dziesiątce krajów euro-
pejskich z największymi złożami
tego kruszcu.

Badacze przewidują, że pod ziemią
może kryć się go nawet 400 ton. Najwięk-
sze pokłady spoczywają w pobliżu dorzecza

Bobru na terenach Dolnego Śląska,
we wsi Mikołajowice czy w Su-
detach. Samородki złota w
Polsce były natomiast znaj-
dowane przez osoby pry-
watne w rzekach w pobliżu
Karkonoskiego Parku Naro-
dowego i miasta Złotoryja.
Na szukanie samородków złota
w Polsce nie trzeba mieć pozwole-
nia.

Odkrycie polskich archeologów w Sudanie

Polscy archeolodzy w centrum uwagi. Naukowcy z Cen-
trum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu War-
szawskiego dokonali niebywałego odkrycia w Starej Don-
goli, stolicy jednego z najpotężniejszych państw
średniowiecznej Afryki.

Pod podłogą domu z epoki Funj (XVI-XIX wiek) znaleźli ta-
jemnicze pomieszczenia z suszonej cegły, a w nich unikatowe
chrześcijańskie malowidła. Społeczność międzynarodowa do-
ceniła wagę odkrycia i nominowała badaczy do prestiżowej
nagrody International Archaeological Discovery Award „Khaled
al-Asaad”.

 Polish Centre of Mediterranean Archaeology University of Warsaw

 NAC

85. rocznica wybuchu II wojny światowej

1 września minęła 85. rocznica wybuchu II wojny świato-
wej. Nazistowskie Niemcy Adolfa Hitlera rozpoczęły drugą
wojnę światową atakiem na Polskę. Dwa dni później
Wielka Brytania i Francja wypowiedziały wojnę Niemcom.
II wojna światowa była największym i najkrwawszym kon-
fliktem w historii ludzkości. Trwała sześć lat.

Wyścigi na ekranie

 Materiały prasowe

Rozpoczęły się zdjęcia do filmu „Wielka Warszawska”, historii wyścigów konnych, kiedyś zablokowanych przez władze PRL. Film opowie o przełomie lat 80. i 90., gdzie podczas wyścigów konnych na warszawskim Służewcu ludzie w jednej chwili wygrywali ogromne pieniądze lub tracili wszystko. Historia przedstawi również ówczesny świat hazardu, warszawski półświatek i czasy transformacji w Polsce. Tytułowa Wielka Warszawska to jedna z najważniejszych gonitw konnych sezonu, a jej historia sięga 1895 roku. Zdjęcia do filmu są kręcone na Służewcu, gdzie Wielka Warszawska odbywa się nieprzerwanie od 1939 roku. W produkcji zagrają m.in. Tomasz Kot, Marcin Bosak i Agnieszka Żulewska.

„Lewa” zatańczy z fanami?

Anna Lewandowska spotka się z fanami we Wrocławiu. Healthy Day, który poprowadzi gwiazda, odbędzie się 28 września w Hali Stulecia. Za bilety trzeba będzie zapłacić od 269 do 399 złotych. Żona polskiego piłkarza od lat z powodzeniem prowadzi własny biznes. Katering dietetyczny sygnowany jej nazwiskiem cieszy się ogromną popularnością. Kilka lat temu stworzyła również własną linię kosmetyków. Dodatkowo Anna Lewandowska organizuje turnusy sportowe w całej Polsce. Od momentu, kiedy Lewandowscy przeprowadzili się do Hiszpanii, Ania zainteresowała się także bachatą. Wiosną tego roku można było wspólnie z nią potać się w Barcelonie.

 facebook.com/healthyplanbyann

Festiwal Weselnych Przebojów

 Polsat

W Mrągowie odbył się Festiwal Weselnych Przebojów. Imprezę poprowadziła „młoda para”, czyli Elżbieta Romanowska i Rafał Maserak, którzy w 2016 roku występowali w duecie w „Tańcu z Gwiazdami”.

Na festiwalu zegrali: Cleo, Natasza Urbańska, Classic, Zenek Martyniuk, Piersi, Playboys, Defis, Miły Pan, Poparzeni Kawą Trzy, a także Sławomir i Jacek Stachurski oraz grupa Piękni i Młodzi. Podczas imprezy aktorka Ewa Kasprzyk i tancerka Iwona Pavlovic dzieliły się z fanami pomysłami na ślubne przygotowania.

Prowadzący imprezę Elżbieta Romanowska i Rafał Maserak

Sanah i Matteo na jednej scenie

Sanah wystąpiła na jednej scenie z Matteo Bocellim. Artyści wspólnie zaśpiewali 24 sierpnia podczas jubileuszowego koncertu jednego z najznakomitszych tenorów naszych czasów – Andrei Bocellego na PGE Narodowym. Wcześniej informacja o wspólnym występie Matteo Bocellego i Sanah pojawiła się na jednym z najwyższych budynków Warszawy, 220-metrowym Warsaw Spire. Warszawska scena na PGE Narodowym nie jest jedyną estradą, na której wspólnie w najbliższym czasie wystąpią Sanah i Matteo. Piosenkarka pojawi się także na koncercie świątecznym Matteo 17 listopada w TAURON Arenie Kraków.

 facebook

Film o legendzie polskiego punk rocka

We wrześniu odbędzie się premiera nowego polskiego filmu „Idź pod prąd”, który opowie o narodzinach punk rocka w Polsce. „Idź pod prąd” to historia oparta na prawdziwych wydarzeniach. W drugiej połowie lat 70., w Ustrzykach Dolnych, kilku nastolatków, zainspirowanych brytyjskim zespołem Sex Pistols postanowiło stworzyć własną kapelę punkową. Główną rolę w produkcji zagrał Ignacy Liss, znany m.in. ze „Znachora” i „Zadry”. W pozostałych rolach wystąpili m.in. Maciej Piotrowski, Igor Paszczyk, Bartek Deklewa oraz Piotr Głowacki. Niebawem film zostanie zaprezentowany podczas Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni, gdzie zakwalifikował się do konkursu głównego.

 Materiały prasowe

W ślady ojca

Najstarsza córka Pawła Golca z Golec uOrkiestra poszła w ślady taty i zaistniała w świecie muzyki. 21-letnia Maja Golec od jakiegoś czasu pojawia się u boku taty na różnych imprezach telewizyjnych, a ostatnio można było zobaczyć ją na scenie podczas m.in. pokazywanego przez TVP koncertu „Królowa swingu” z piosenkami Marii Koterbskiej. Młoda artystka prezentuje też swoją twórczość w sieci. W mediach społecznościowych znajdują się jej własne kompozycje oraz covery popularnych utworów, które mają kilkanaście tysięcy odsłon.

 facebook

 KALENDARIUM**7 września (sobota)****INDIAN ORCHARD**

Kościół Niepokalanego Poczęcia zaprasza na polski obiad. Wydarzenie odbędzie się w sali parafialnej (25 Parker St., Indian Orchard, MA 01151) w godz. 2pm-6pm. Cena: \$20 za talerz obiadowy. W menu pierogi, gołąbki, kapusta, kiebasa i chleb. W programie loteria z nagrodami. Więcej informacji i bilety: 413-222-6229, 413-427-5846 lub 413-427-9464.

8 września (niedziela)**CHICOPEE**

Stowarzyszenie Miłosierdzia św. Wincen-tego a Paulo zaprasza na spotkanie przy herbacie. Wydarzenie odbędzie się w budynku szkoły parafialnej (566 Front St., Chicopee, MA 01013) w godz. 1pm - 3pm. Bilety w cenie \$15 dla dorosłych i \$5 dla dzieci można nabyć w szkole i w biurze parafialnym. Więcej informacji: 413-594-6669.

INDIAN ORCHARD

Kościół Niepokalanego Poczęcia zaprasza na mszę dożynkową oraz przyjęcie. Wydarzenie odbędzie się w kościele (25 Parker St., Indian Orchard, MA 01151) o godz. 10am. Mszę poprowadzi krakowski biskup pomocniczy Robert Chrzęszcz i biskup Springfield William Byrne. Po mszy, w kawiarni parafialnej odbędzie się przyjęcie i poczęstunek. Będzie można spróbować polskich potraw. Bilety w cenie \$10 można nabyć w zakrystii po wszystkich mszach. Więcej informacji: 413-543-3627.

9 września (poniedziałek)**BOSTON**

Kościół MB Częstochowskiej zaprasza na spotkanie otwierające Kurs Alpha, który będzie odbywał się przez 11 kolejnych poniedziałków. Wydarzenie będzie miało miejsce w kościele (655 Dorchester Ave, Boston, MA 02127). Wstęp bezpłatny. Zapisy na kurs: 781-308-2606 lub www.maranathaboston.org/kurs-alpha.

22 września (niedziela)**BOSTON**

Parafia MB Częstochowskiej zaprasza na dożynki. Wydarzenie odbędzie się w kościele

(655 Dorchester Ave., Boston, MA 02127). Poszukiwani wolontariusze do pomocy w organizacji dożynek. Więcej informacji: 617-268-4355 lub www.ourladyofczestochowa.com.

21 września – 3 października**DUDLEY**

Parafia Św. Andrzeja Boboli informuje o pielgrzymce do Polski i Rzymu, pod przewodnictwem ks. Krzysztofa Korcza. Cena: \$4195 + bilet lotniczy. Więcej informacji i zapisy: 773-777-7733 lub www.stjosephtravel.com.

27-29 września**SOUTH YARMOUTH**

Maranatha Boston zaprasza na weekend wspólnoty na Cape Cod. Wydarzenie odbędzie się w Ocean Breeze Motel (170 Seaview Ave, South Yarmouth, MA 02664). Cena: \$300 za weekend. W programie aktywności sportowe i spacerzy dla aktywnych, rozmowy, wspólne grillowanie i wieczór z gitarą i śpiewem. Więcej informacji i rezerwacje: 781-308-2606 lub www.maranathaboston.org/capecod.

WORCESTER

Parafia MB Częstochowskiej zaprasza na kurs ewangelizacyjny. Spotkania będą odbywały się w kościele (34 Ward St., Worcester, MA 01610). Prowadzący: ks. Rafał Jarosiewicz i misjonarze świeccy „Zanurzeni w Miłości”. Więcej informacji i zapisy: 914-471-7561.

6 października (niedziela)**WORCESTER**

Kościół MB Częstochowskiej zaprasza na kolejną edycję kursu Alpha. Spotkania będą odbywały się w rektoracie, od 6 października przez 10 kolejnych niedziel (34 Ward St., Worcester, MA 01610). W programie rozmowy i dyskusje o wierze i życiu. Organizatorzy zapewniją darmowy posiłek. Więcej informacji: 774-402-0721 lub 508-410-6064.

13 października (niedziela)**WEBSTER**

Klub PACC zaprasza na święto pieczonego prosiaka. Wydarzenie odbędzie się w klubie (37 Harris St, Webster, MA 01570). Bar będzie otwarty od godz. 12pm. Obiad będzie serwowany od 5pm. Więcej informacji

TERAZ KALENDARZ TAKŻE ONLINE!

Sprawdź najnowsze wydarzenia w swojej okolicy na www.BialyOrzel24.com/kalendarz

wkrótce na profilu organizatora: www.facebook.com/paccowebster.

14 października (poniedziałek)**NORTHAMPTON**

Komitet Polskiego Dziedzictwa zaprasza na największą w regionie paradę polskiego dziedzictwa, upamiętniającą gen. Pułaskiego. Wydarzenie rozpocznie się mszą w St. Valentine Church (127 King St., Northampton, MA 01060) o godz. 10am. Parada odbędzie się o godz. 11:30. Po paradzie organizatorzy zapraszają na akademię w Parku Pułaskiego (240 Main St., Northampton, MA 01060). Więcej informacji i rezerwacje: 413-224-1309, 413-320-9969, bobtesgibo@aol.com lub missmarymae@aol.com.

18 października (piątek)**WEBSTER**

Klub PACC zaprasza na występ Dana Fontaine'a, imitatora Elvisa. Wydarzenie odbędzie się w klubie (37 Harris St, Webster, MA 01570) o godz. 6:30pm. Bilety: \$15. Więcej informacji: www.facebook.com/paccowebster.

18-20 października**CHICOPEE**

Parafia Św. Antoniego z Padwy zaprasza na 3. doroczną pielgrzymkę do Sanktuarium Niepokalanego Poczęcia w Washington D.C. Cena: \$490. Cena zawiera wyżywienie, transport i napiwki. W programie zwiedzanie okolicznych sanktuariów. Więcej informacji: 413-538-9475 lub pastor@stanthonychicopee.com.

WYDARZENIA CYKLICZNE**Każdy wtorek****WORCESTER**

Klub Towarzyski White Eagle zaprasza na Trivia Nights. Wydarzenie będzie odbywało się w klubie (118 Green St., Worcester, MA 01604) o godz. 6:30pm. Więcej informacji: 508-753-9612 lub whiteaglepca@gmail.com.

WEBSTER

Klub PACC zaprasza w każdą sobotę na imprezę taneczną pod hasłem "Saturday Night". Wydarzenie odbywa się w siedzibie Klubu (37 Harris St, Webster, MA

01002). Drzwi otwarte od godz. 5pm, DJ Krajce gra od godz. 8 pm. Wstęp wolny. Więcej informacji: www.facebook.com/paccowebster.

Każda sobota**WEBSTER**

Klub PACC zaprasza w każdą sobotę na imprezę taneczną pod hasłem „Saturday Night”. Wydarzenie odbywa się w siedzibie Klubu (37 Harris St, Webster, MA 01002). Drzwi otwarte od godz. 5pm, DJ Krajce gra od godz. 8 pm. Wstęp wolny. Więcej informacji: www.facebook.com/paccowebster.

Każda niedziela**DUDLEY**

Parafia Św. Andrzeja Boboli zaprasza na msze św. dla pielgrzymów za wstawiennictwem św. Andrzeja, które będą odbywać się w kościele (54 W Main St, Dudley, MA 01571) o godz. 12pm. Więcej informacji: 508-943-5633.

16. dzień każdego m-ca**DUDLEY**

Parafia Św. Andrzeja Boboli zaprasza na msze św. w intencji Ojczyzny, które będą odbywać się w kościele (54 W Main St, Dudley, MA 01571) o godz. 6pm. Więcej informacji: 508-943-5633.

RHODE ISLAND**6-8 września****CENTRAL FALLS**

Parafia Św. Józefa (391 High Street, Central Falls, RI 02863) zaprasza na doroczny, trzydniowy festiwal parafialny. Poszukiwani sponsorzy. Więcej informacji w biurze parafialnym: 401-723-5427.

ZWRÓĆ UWAGĘ!**PARADA PUŁASKIEGO**

W pierwszą niedzielę października (6 października) odbędzie się 87. Parada Pułaskiego w Nowym Jorku. Wydarzenie będzie poprzedzone uroczystą mszą w Katedrze Św. Patryka o godz. 9 am. Więcej informacji: www.pulaskiparade.org.

Zapraszamy Czytelników i organizacje do przesyłania informacji o wydarzeniach polonijnych organizowanych przez Was lub w Waszej okolicy na adres:

alicja.debek@whiteeaglenews.com.

Wpisz w kalendarzu polonijnym w „Białym Orle” są bezpłatne.

„Galicyjski szlak Marii Konopnickiej”

w 121. rocznicę przybycia Marii Konopnickiej do Żarnowca

Mieszkając w Żarnowcu, obok dworku – daru narodowego z 1903 r. dla Marii Konopnickiej, pragnę przywołać jej pamięć i złożyć w hołdzie poetyckie słowo. Sąsiedzki widok tej posiadłości, przeszłość, oświetlone nocą zabudowania i park stały się inspiracją mojej twórczości.

PIÓRO

*Tak pragnę
tą chwilą
uchwycić
twoje wiekowe pióro,
namoczyć
w lirycznym kałamarzu,
przejąć
empatję duszy
w ojczyściej myśli.
Światło kobiety literata
spowiło apel
do serc zamkniętych społecznie
o jutro wolności*

Przedstawiam podróże Marii Konopnickiej po Galicji, obdarzonej autonomią oraz swobodą myśli i twórczego słowa. Wybrane miejsca: Kraków, Przemysł, Żarnowiec i Lwów łączy kalendarz życia Poetki: debiut, dojrzałe lata i śmierć.

Wołyń i Lwów

Do Lwowa Poetka wybrała się w 1886 r. przez Wołyń, nieznaną części Galicji. Określiła, że są to smutne ziemie, ogarnięte biedą, brakiem oświaty, ale piękne. Wszelkocenna trójpolówka i brak przemysłu nie podnosiły poziomu życia mieszkańców. Sposzrzegała pijanych chłopów, handlujących z nimi Żydów.

NA WOŁYNIU I PODOLU

*Rozmawiałam w podróży
z falistą ziemią z głębią próchnicy
ciepłym płaskowyzem z dolinami
ze wstęgą Dniestru*

*Świątynią zboża
nienasyconą Matką urodzaju
z ojczyzną tajemnicą domu*

*Obca ręka zamieniła
natury fałd
i złotej krainy bramy
karmiąc nas chlebem płaczu*

*Jak przebaczyć rany ziemi
w słońcu na dymiącym polu*

Kraków, stolica Galicji Zachodniej, stanowił miejsce wielu docelowych podróży Konopnic-

kiej, spełniał rolę przystani w rozjazdach do różnych miejsc w Europie. W lutym 1890 r. Poetka podjęła decyzję o opuszczeniu Warszawy. Przystanęła w Krakowie na miesiąc. O mieście wypowiedziała się z pochlebną uwagą, a ludzi określiła jako gościnnych. Poznała niektóre znaczące osoby ze świata literackiego, jak Juliusza Kossaka, Wandę Siemaszkową, Adama Asnyka. Została zaproszona do wygłoszenia odczytu w Sali Ratuszowej na temat „Ody do młodości” Adama Mickiewicza. Jego prochy miały być wkrótce sprowadzone z Paryża na Wawel. Poetkę odwiedzała elita kulturalna miasta, brakowało jej czasu na pisanie. Zapragnęła ciszy, za namową Asnyka wybrała Suchą, małą wieś letniskową położoną w niewielkiej kotlinie Beskidu Makowskiego. Do Suchej dojechała koleją żelazną. Przebywała tam od 19 III do 15 VII 1890 r., zamieszkując w letniskowym domku. Z miejscowych zabytkowych budowli jej uwagę zwrócił renesansowy zamek z XIV w., przebudowany w XVII w., zwany „Małym Wawelem” ze względu na podobieństwo architektoniczne.

Jubileusz

Obchody w Krakowie przebiegały w dniach 18-19 X 1902 r. Poetka przybyła koleją z Wiednia, ubrana na biało. Na dworcu została przywitana utworem w oprawie muzycznej poloneza oraz słowami Władysława Żeleńskiego. Główna uroczystość odbyła się w gmachu Teatru im. Słowackiego. Gdy budowano teatr – Maria Konopnicka podarowała swoje rękopisy pod kamień węgielny. Obecni na uroczystości Lucjan Rydel i Władysław Tetmajer przyprowadzili wiwatujących chłopów w barwnych sukmanach. Przemawiali postowie ludowi, przedstawiciele władz miejskich, kultury i nauki. Na scenie odegrano dwie jednoaktówki z nowel „Miłosierdzie”, „Bociany”. Wiersze deklamowali Wanda Siemaszkowa, Jan Kotarbiński. Przedstawiono inscenizację sławnego wiersza „W piwnicznej izbie”. Wieczorny bankiet ożywił kontakty, umożliwił rozmowy z Poetką. Następnego dnia obchodów rozpoczęto hejnałem z wieży Mariackiej i cichym nabożeństwem w Bazylice. Zgromadzono się w sali Towarzystwa Gimnazjalnego „Sokół”. Do pomieszczenia jubilatka została wniesiona na rękach. Nie spodziewając się takiego entuzjazmu wobec swojej osoby, nie ukrywała wzruszenia.

Przemysł

znajdował się na trasie Kraków – Lwów. Jubilatka zamieszkała parę dni w hotelu „Victoria” przy ul. Mickiewicza 12 (obecnie 16), by wyruszyć na galę we Lwowie, planowaną w dniach 25-26 X 1902 r.

PRZEMYSŁ

*Wschodnie przedmurze Ojczyzny
etnicznie zróżnicowane
w ruchomych bramach miasta
Tysiące odcisniętych stóp najazdy
wojny Tatarów Rusinów Wołochów
epidemie i niepewne jutro
w dekadzie wieków*

*Zmącone dzieje historii
leniwie toczy San
w korycie wody
wypina kręte ciało
podobizną Pogorza
a w kronikę miasta wpisuje zatargi
burzliwe ataki sąsiedzkie -
ale przyjazną ręką zatacza
humanitarne korytarze*

*Zachodni wiatr porusza
rezerwatami krajobrazu
i zawieszają artystyczne chmury
na pilastry Rynku
na biel Kazimierzowskiego Zamku
na gotyk Katedry*

*Z ramion Krzyża Zawierzenia
na kopcu tatarskim
spływa na gród
znak przetrwania*

Lwów – jubileusz

Właściwy jubileusz odbył się 26 X 1902 r. w gmachu Teatru Wielkiego, powitaniem przez prezydenta miasta i liczne delegacje. Wystąpili Jan Kasprowicz i Adam Krechowicki. Wieczorem urządzono improwizację kościuszkowską oraz raut na cześć gościa z ramienia Koła Artystyczno-Literackiego. Lwów – miasto przepełnione wiekowym patriotyzmem – pragnęło oddać hołd poetce, której wniosła słowa ciągle płynęły ku wolności, z przekonaniem, że powstania, zryw narodowe – przyniosą zwycięstwo. Klimat tych dni wszczępił w jej duszę zainteresowanie kulturą i oświatą stolicy Galicji. Od tej pory zasilala swoimi utworami łamy lwowskich dzienników. Był to dopiero początek przyjaźni z miastem, a także miejscem przyjazdów i jesienno-zimowych zakwaterowań w hotelach.

LWÓW

*Wśród licznych miast
zwiedzanych w szybkim pociągu
na europejskim szlaku –
Lwów zatrzymał poetkę*

*W Galicji – ciągle obcej
oddalonej od centrum życia*

*ale zasobnej w zabytki
ojczysty klimat i serce historii*

*Mieszkańcy – w tyglu kultur
rozkocharani w swoim grodzie
nad wyraz spontaniczni
składają uznanie dla jej osoby*

*Ale ten klimat pozostał długo
bez poczucia więzi
nie uleczył pośpiech pociągu
ani bliskość Żarnowca
tylko – ostatnia droga*

Żarnowiec na własność

Oficjalna wiadomość nadana ze Lwowa w sierpniu 1902 r. ustaliła przekazanie Żarnowca na dzień 8 września 1903 r. Dar od narodu spełnił pragnienie własnej ziemi po latach tułaczy. W tym dniu przybyła poetka koleją z Krakowa – już do swojej własności. Wcześniej powitana południową porą na stacji w Jedliczu. Wśród gości była Stefania Wechslerowa, przewodnicząca Lwowskiego Komitetu Jubileuszowego, który zajmował się zakupem dworku, W Żarnowcu oczekiwali na przybycie Marii Konopnickiej poseł Jakub Bojko i Walenty Klatka, wójt wioski. Uroczyste przywitanie odbyło się u bramy Alei Spacerowej chlebem i solą – symbolami istnienia i pracy oraz nadziei. Następnie przy kopcu, Poetka w wygłoszonej mowie przywołała ojczyste gniazda historii: Litwę, Śląsk, Wielkopolskę, Kraków.

U POETKI W ŻARNOWCU

*W drewnianej ażurowej werandzie
białego dworku
przyjmujesz gości
po latach tułaczych*

*Tu spełnionym marzeniem:
dom na własność
i siedem mórg ziemi
sędziwe drzewa
pefno kwiatów
na ostatnie lata
Skrzypi podłoga
gabloty dyplomów
kreśli pióro
Chwile i lata
tekst Roty*

*A nocą przy naftowej lampie
z wiekowego kałamarza
listy do dzieci*

*Elizy wujka na zestaniu
przekłady studia i szkice
aby w życiu trwał*

Maria Stefanik

POLISH DAY

Saturday, September 21, 2024

Main Celebrant
Bishop Andrzej Zglejszewski
 Auxiliary of Rockville Centre, New York

1:00 p.m.

Adoration, Rosary (in Polish),
 Confessions (inside the Shrine)

2:00 p.m.

Holy Mass (bi-lingual)
 (2 p.m. Mass does not fulfill Sunday obligation)
 Celebrated by Bishop Andrzej Zglejszewski

3:00 p.m.

After Holy Mass:
 • Chaplet of Divine Mercy (in Polish)
 • Blessing of Religious Articles
 • Way of the Cross (in Polish)

All events will be at the Mother of Mercy
 Outdoor Shrine, except as noted.

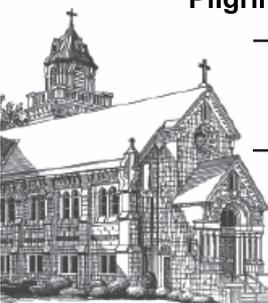
Pierogi by Saint Hyacinth Pierogi Markers
 from Our Lady of Czestochowa, Turners Fall, MA

Baked Goods and Polish Crafts for sale.

All buses and groups of 15 or more must register in advance.
 Use the online form at ShrineofDivineMercy.org
 for any questions, please contact:
Pilgrims@Marian.org • 1-413-298-1119

**National Shrine
 of The Divine Mercy**

Stockbridge MA • (413) 298-3931
ShrineofDivineMercy.org
 GPS: 11 Pine Street, Stockbridge 01262
 (then continue up Pine St. to our driveway!)

SPRZEDAŻ, KUPNO & WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI

Stockwood Realty

Mówimy po polsku!

10 Andrew Square | Boston, MA 02127 | (617) 564-1762
www.stockwoodrealty.com

ANIA
WOJCIECHOWSKA-TIFAK
617-953-4748
ania@stockwoodrealty.com

**PROFESJONALIZM I DOŚWIADCZENIE,
 NA KTÓRYM MOŻESZ POLEGAĆ!**

Twoja sprawdzona POLONIJNA AGENCJA!

- ▶ Bilety lotnicze do/z Polski oraz do wszystkich portów lotniczych
- ▶ Paczki do Polski, Europy, Azji i Ameryki Łacińskiej
- ▶ Transport samochodów, pojazdów, mienia
- ▶ Wysyłka dolarów na cały świat
do odbioru, z dostawą do domu lub na konto
- ▶ Wycieczki i wakacje all inclusive (ubezpieczenie na czas podróży)
- ▶ Rejsy statkiem (Cruises)
- ▶ Hotele, wynajem samochodów
- ▶ Tłumaczenia i usługi notarialne

**ZIGGY'S
 TOURS**
 A n d S e r v i c e

*Odwiedź
 Ziggy's Tours
 i zaplanuj
 swoją
 następną
 podróż!*

827 Dorchester Ave., Dorchester, MA 02125
 Tel. 617-288-7777 • Fax 617-288-5777
ziggy@ziggystours.net
www.ziggystours.net

**Czy Twoje
OSZCZĘDNOŚCI EMERYTALNE
są bezpieczne i dobrze zarządzane?
Czy jesteś gotowy na emeryturę?**

**BEZPŁATNA POMOC I EDUKACJA
w zakresie MEDICARE i planowania
finansowego oraz wsparcie
przy podejmowaniu ważnych decyzji
emerytalnych.**

Aleksandra Mróz

licencjonowany specjalista ubezpieczeń
medycznych i na życie w stanach: CT, MA, RI, SC

Tel. 860-997-3054

ola_mroz@yahoo.com

185 Silas Deane Hwy. Wethersfield, CT 06109

Peter Szyjka, Esq.

*Dumnie służymy
Polonii od 20 lat*

Specjalizujemy się w:

- ☑ sprawach imigracyjnych - immigration law
- ☑ odszkodowaniach za obrażenia ciała, wypadki samochodowe i inne - car accidents and personal injury cases
- ☑ usługach nieruchomościowych - real estate
- ☑ testamentach i sprawach majątkowych - estate planning

Skontaktuj się z nami:

Tel. 617-269-4290

Kom. 617-835-4057

E-mail: peter@sdlawboston.com

www.sdlawboston.com

Nowe biuro w Quincy

1372 Hancock Street

Suite 203

Quincy, MA 02169

**We help turn your
ideas into reality**

Let WinDoorfull makes it WONDERFUL!

- Najwyższej jakości okna dwu szybowe białe i czarne,
- Drzwi balkonowe jednoskrzydłowe, french door i drzwi przesuwne,
- Nowoczesne drzwi zewnętrzne i wewnętrzne,
- Rolety Dzień-Noc,
- Moskitiery do okien i drzwi,
- Rolety zewnętrzne na okna i drzwi,
- Rolowane bramy garażowe,
- Polskie dachy i rynny,
- Panele betonowe 3D

97-38 99th Street Ozone Park, NY 11416

800 River Drive Garfield, NJ 07026

www.windoorfull.com

Contact Us Now

NYC 716-404-3300

store@windoorfull.com

NJ 973-246-4875

storenj@windoorfull.com

Na każdą porę roku!

**VODKA OF
THE YEAR**

NETHERLANDS - 2021
NEW YORK INTERNATIONAL
SPIRITS COMPETITION

96 POINTS
PLATINUM MEDAL - BEST BUY!

Importowana WÓDKA
DUTCHCRAFT